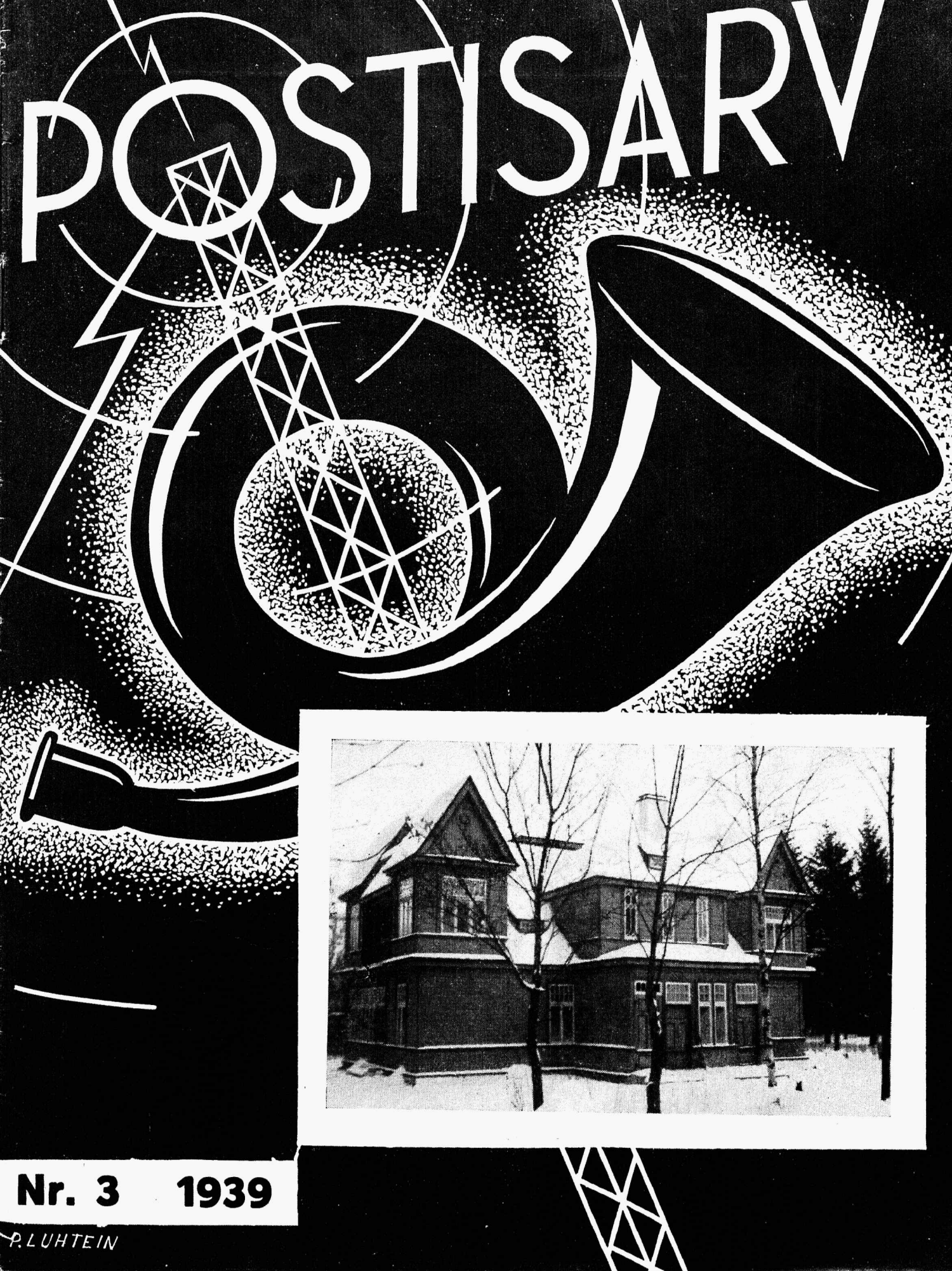

POSTISARV

Nr. 3 1939

PLUHTEIN

I G A

mööduva

24

tunni

*sündmused nii kodu- kui ka
välismaal leiate aegsasti
vara hommikul ilmuvast*

«Päevalehest»

*Pealeselle juhtkirju, huvipak-
kuvaid reisikirjeldusi, vesteid,
romaane ja muud huvitavat*

Kirjandust

KOOLIRAAMATUID

KOOLITARBEID jne.

soovitavad suures valikus

«Päevalehe»

RAAMATUKAUPLUSED

Tallinn, Pärnu mnt. 10, Pikk 2

POSTISARV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RAADIOTEENIJATE AJAKIRI
 POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
 ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄÄLEKANDJA * ILMUB KORD KUUS

№ 3 (67)

Märts 1939

7. aastakäik

Ebaühtlus prii vormiriidega varustamises

Vabariigi algaastail valitses arvamine, et riigiteenijad oma riietuselt ei võiks millegi poolest erineda tavalisest kodanikust, sest see tuletaks meelde endist veneaegset bürokraatlikku „tšinovnikut“, mis demokraatlikult mõtleivate kodanikkude juures ei avaldaks soodsat muljet. Riigiteenijate eneste seas kuuldus tagasihoidlikke soove, et saaks tarvitusele võetud mõni eristumärk, mida võiks rinnas kanda; kuid ka need olid vaid üksikud tagasihoidlikud ja arad soovid, mis vaibusid. Vormikandmisest, välja arvatud sõjavägi ja politsei, ei tehtud palju juttu, nagu ei oleks see sobinud demokraatliku mõtlemisviisiga. Aastate möödudes muutusid vaated ja arvamisid, millele kaasa aitasid tegeliku elu nõuded. Riigiteenijaid hakati varustama mundriga ja nende välimus sai teise ilme, mis erines tavalisest kodanikust. Selleks andis arvatavasti tõuke asjaolu, et riigiteenijatel oma teenistuskohuste täitmisel tuli ette arusaamatusi, kus raskusi tekitas oma ametiisiku- ja otstarbe selgitamine kodanikule või isegi ametiasutisele. Nii tuli ette, et üks postkontori ülema abi, rõivastatud tuisukasukasse, erariides sõitis revideerima postiagentuuri, kus teda koheldi kui juhuslikku teekäijat ja ei lubatud teda oma ametiülesandeid toimetada. Tuli pikalt ja laialt seletada, kes ta on ja kust ning mis otstarbel tuleb, tuli isegi ebameeldivusi ära kuulata, enne kui asi selgeks sai ja revideerimisele võis asuda. Seesuguseid juhtumeid leidub mit-

meid ka mujal, mis näitab, et ametiisikuil peab olema mingisugune eristumärk või vormikuub, munder, millest võib rahvas ära tunda ametikandjat. Nii näeme nüüd, et vormiriidesse on pandud (peale sõjaväe ja politsei) raudteelased, maanteede ametnikud, metsateenijad ja kaunis suur osa postiteenijaist. Tekib ainult küsimus, mispärast veel osa riigiteenijaid, kellel iga päev tuleb oma ametialal kokku puutuda rahvaga, on vormiriidest ilma jäetud. Postiteenijad, näiteks, puutuvad kõik oma teenistuse tõttu kokku rahvaga, kuid vormivarustise osalisteks on arvatud ainult postiveo teenistuses seisvad ametnikud, vaksali postkontorite teenijad ja kõik tehnilise ala teenijad, sinna juurde arvatud ka kantseleis töötavad ametnikud ning kirja- ja telegrammikandjad. Teised aga mitte. Ometigi tuleb paljudel neist peale igapäevase kokkupuutumise rahvaga oma asutises sageli sõita välja asutisi revideerima, juurdlusi toimetama (kontoriülemad, abid ja vanemad ametnikud), komandeeringutesse jne. Üldse võiks öelda, et postiteenijad, võrreldes teiste riigiteenijatega on kõige tihedamas ja alalises kontaktis rahvaga. See asjaolu on küllalt kaaluv, et lähemal ajal ka need postiteenijad, kes vormiriidest seni ilma jäänud, teistega, vormiriiet kandjate kaasteenijatega ühtlustatakse, üheõiguslikeks arvatakse. Väide, nagu oleks vormivarustis ühele osale postiteenijaist vajalisem kui teisele, ei näi olevat põhjendatud.

Riigiteenijate kutseorganisatsioonide suunad

„Postisarve“ veergudel on õige mitmel korral sõna võetud selle kohta, kuidas oleks otstarbekohasem korraldada riigiteenijate kutselist organiseerimist, — kas avalikõiguslikul alusel või vabade kutseühingute põhimõttel. Sellele vaatamata näib, et küsimus ei ole veel päris selge, vaid vajab sõelumist, kaalumist ja igakülgselt arutlemist. Kaalumise ja arutlemine ei tohiks aga liiga pikale venida, mis mõjub halvavalt organisatsiooni tegevusele, viies tahes-tahtmata äraootavale seisukohale ehk tegevuseta olukorda. Viimasel ajal võime märgata kutseorganisatsioonides sarnast tegevuseta ja vaikivat olukorda, mida tuleb seletada sellega, et kutselise organiseerimise suuna küsimus on liiga kaua päevakorral püsinud. See küsimus tuleb aga lõplikult otsustada kas nii või teisiti, et pikemaks ajaks pääseks jalule stabiilne olukord ja töömeele-

Peale esteetilise külje, mis rahuldust leiaks kõigile ühtlase ja ühesuguse rõivastise näol, omab prii vormiriie ka materjalset tähtsust. Kuna prii vormivaru on ühtlasi palgalisaks, mis praegusel ajal, kus palgad elukallidusega ei suuda sammu pidada, pakub mõningaid soodustusi, siis pole õiglane, kui osa teenijaid, kes prii vormivaru ei saa, on asetatud ebasoodsamasse seisukorda majanduslikult. Sellepärast oleks ka selles mõttes tarvilik leida ühtlus ja tasakaal. Teatavasti ei tööta postiametkond puudujäägiga, vaid jätab iga aasta soliidse ülejäägi — mispärast ei võiks postiteenijate vormiriidega varustamise kulude tegemine Majandusministeeriumis vastuseismist leida. On ju postiteenijad ise need, kes tulude soetamisele oma tööga kaasa aitavad ja mitte üksnes need, kes on juba prii vormiriidega varustatud, vaid kõik.

Peatselt astub kokku postiteenijate ülemaaline kutseühingu kongress. Kuigi eelmised kongressid selle küsimuse kohta korduvalt on teinud oma otsuse, tuleb sellel kongreissil otsust veel korrata. Ja mitte üksnes otsusega piirduda, vaid energiliselt samme astuda Keskjuhatusel, et see küsimus kord liikuma pandaks nii, et ei oleks meil põhjust rääkida soodustatud ja ebasoodustatud olukordadest ühises postiteenijate peres.

Amicus Postalicus.

olu. Läinud aasta postiteenijate kutseühingu ülemaaline kongress otsustas jätta vaba kutseühingu alusele. Nüüd, aasta möödudes, on postiteenijate kutseühingu liikmete ridadest uuesti kuuldavale tulnud hääli, mis soovivad küsimust kaaluda, kas ei oleks siiski otstarbekohasem võtta omaks avalikõiguslikul alusel organiseerimise põhimõte. Asjalik ja igakülgselt kaalumise pole kunagi ülearune, pealegi seal, kus on tegemist tähtsa küsimusega, nagu seda on organisatsiooni suuna võtmine. Sellepärast püüame siin selgusele jõuda, kas need asjaolud, mis viimasel ajal esile on kerkinud, on küllalt tähtsad ja veenvad, et läinud aasta postiteenijate kutseühingu kongressi otsust kaalumisele võtta. Esile tuuakse uus väide, et on korrigeeritud ja suunatud üldist rahva mentaliteeti ja juhitud vastavasse raamesse seltskondlikke eluavaldusi. Riigiteenijate organisatsioonid on aga jäänud nagu midagi ootama, nagu ei tahaks nad lahkuda harjunud kombeist ja arvamusest. Kui meie heidame pilgu riigiteenijate kutseühingute tegevusele ja püüdlustele paljude aastate vältel (20 aasta jooksul), siis peame tunnistama avameelselt ja puhtsüdamlikult, et riigiteenijate kutseühingud on püsinud ikka kindlal ja vankumata alusel ja nimelt riiklikul alusel ja demokraatlikus vaimus. Sellepärast on ka seletatav see asjaolu, et tähtsatel silmapilkudel, kus seltskonna rühmituste lojaalsus proovile tuli panna, ei kannatanud paljud endised rühmitused ja üksikud isikud tuleproovi välja ja löid vankuma. Riigiteenijate kutseühingud aga, eriti postiteenijate kutseühing, jäid kindlaks riiklikule alusele, ei murdunud ega lasknud endid kaasa tõmmata vallale pääsenud tormidest. Need ajad pole kaugel, nad on veel elavalt mees. Riigiteenijate kutseühingud on ja jäävad puhtkutsealisteks rühmitusteks, kus ei taotleta poliitilisi eesmärke. Seepärast lähevad nad täiesti lahku organisatsioonidest, kus aeti poliitikat ja tihtilugu halba poliitikat. Siit tuleb otsida põhjusi, mispärast on loodud uued riiklikud asutised, on korrigeeritud ja suunatud üldist rahva mentaliteeti ja juhitud vastavasse raamesse seltskondlikke eluavaldusi.

Ei ole riigiteenijate kutseorganisatsioonidel midagi ühist näiteks põllumeeste, töösturite, arstide, rohuteadlaste ja teiste

erakutsete organisatsioonidega, kes võtsid omaks avalikõigusliku põhimõtte või suuna. Mõned nimetatud rühmitustest ei olnud varem üldse organiseeritud, kuna osa aga oli koondunud endiste poliitiliste rühmade ümber, mis praegu ei tegutse. Seal oli suuna muutmine ja tegevuse juhtimine vastavasse raamidesse tarvilik ja otstarbekohane. Riigiteenijate kutseühingud on 20 aasta vältel omandanud kindla kuju, seadnud üles endile selged eesmärgid, mis ei kahjusta ega ignoreeri demokraatia õigusi ja vabadusi, on jäänud riiklikule alusele kindlalt püsima.

Mis on riigiteenijate kutseühingutel võita või kaotada, kui nad muudavad suunda ja lähevad üle avalikõiguslikule alusele?

Väidetakse, et kutseühingute tegutsemisel endistel alustel ei ole praegustes oludes enam neid avarusi, mis olid varem. Ei saa sellele väitele vastu rääkida kuid ka kõigiti nõus olla ei saa. Mitte endised avaramad tegutsemise võimalused üksinda ei soodustanud kutseühingute püüdluste tagajärgi, vaid peamiseks teguriks oli ikka siis ja on igal ajal intensiivne tegutsemine ja andumusega tehtud töö ehk õigemini tööle andumine. Ilma pingutusteta ja ilma pingelise tööta ei oleks saavutatud ka endistes olukordades tagajärgi ja samuti ka nüüd. Kutseühingute senised saavutised on pingutise töö vili, intensiivse tegutsemise tagajärg. Ka tollal ei piisanud üksinda sellest, et esitati sinna, kuhu tarvis, märgukirju, tuldi kokku ja võeti otsused vastu ja aeti asju, vaid peale selle tuli otsused ellu viia, mis nõudis valitud tegelaste liikuma panemist, kus pidi isiklikult käike ette võtma, isikute ja asutiste poole pöördudes. Palju olenes sellest, kuidas suudeti asja põhjendada, valgustada ja kaitsta, sest kutseühingutel polnud varem ja pole ka nüüd täidesaatvat võimu. Mingisugust võimu ei anna ka avalikõiguslik kutseorganisatsioon. Kutseorganisatsiooni tegevus ja edu peitub tema õiglastes püüdlustes, kaalutud ja põhjendatud mõdukates soovides ja tema enese energilises tegutsemises, mis nõuab pingelist tööd ja veel kord tööd, olgu siis organisatsiooni vorm missugune tahes. Sellest peavad aru saama kõik organisatsiooni liikmed ja igapidi kaasa aitama nendele, keda nad ise on valinud ja seadnud organisatsiooni ette otsa. Postiteenijate kutseühingu praegune põhikiri, mille alusel organisatsioon tegutseb, on avar ja sisaldab palju liikmetesse puutuvaid olu-

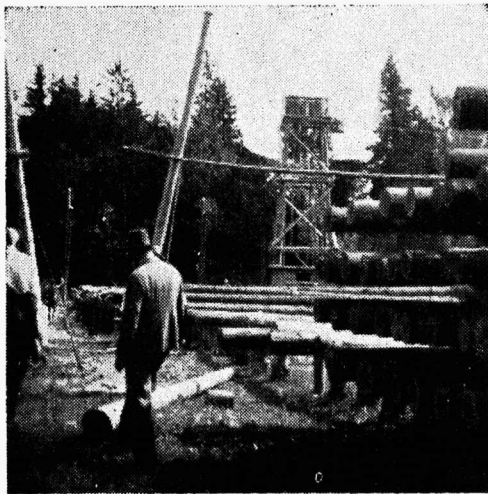
lisi punkte. Ei ole teatavasti takistusi tehtud, et peaks loobuma püüdmistest neid ellu viia. Kas aga ka avalikõiguslikul alusel tegutseva organisatsiooni põhikiri neid avarusi ette näeb, — on enam kui küsitav. Metsateenijate kutseorganisatsiooni põhikiri, samuti ka õpetajate oma (mõlemad on avalikõiguslikud) neid võimalusi ette ei näe. Piiride kitsus annab aga ennast seal küll märgatavalt tunda. Need olulise tähtsusega punktid ja küsimused, mis leiduvad kutseühingute põhikirjas, puuduvad seal ja neid ei saa sellepärast arutada, ei saa üles võtta, ehkki liikmete huvid seda vajaksid. Avalikõigusliku organisatsiooni juhatuse töö ja tegevus loetakse võrdseks ametialalise töö ja tegevusega. See tähendab seda, et juhatuse liikmed alluvad samadele määrustele ja korraldustele, mis on nende kohta maksvad teenistuses olles, oma teenistuskohuseid täites. Juhatuse liikme eksimised ja vääratused organisatsiooni tegevuses kuuluvad karistamisele samuti kui eksimised ja vääratused teenistuse alal. Ei ole sugugi raske vastavat paragrahvi leida ja seda rakendada, kui juhatuse või üksik juhatuse liige satub kuidagi vastuollu, mis ei ole võimatu, kui tuleb mõnele liikmele kaitset muretseda või ka enesekaitseks välja astuda. Selle eest ei või kaitstud olla keegi, kes tahab liikmete huvides töötada. Paistab, et ka ülemad, kes satuvad juhatusse, ei leia ennast paremas seisukorras, kuna nendest kõrgemad ülemused võivad vastavad järeldused teha, mis teenistuses võib mõju avaldada. Kuigi meil, postiteenijail, praegu otsekohest kartust ei või olla, sest ametkonna juhti tunneme kui laia silmaringiga ja teenijate üritustesse heatahtlikult suhtuvat inimest, kelle õiglustunne on teada. Aga uued alused, kui need vastu võetakse ja maksmata pannakse, jäävad püsima arvatavasti mitte aastaks või paariks, vaid aastakümneiks, kuna isikud nii pika aja jooksul võivad vahelduda.

Kui ma käesolevas küsimuses sõna võtsin, siis ei teinud ma seda mitte sellepärast, et ei soovi harjunud kombest, s. o. vanast korrast lahkuda, vaid kartusest, et me satume mitmeti halvemasse olukorda, missugust kartust ja arvamist jagavad minuga väga paljud kutseühingu liikmed. Oleks ju väga hea, kui need kartused osutuksid põhjendamatuiks. Kuid paraku on nad põhjendatud, mispärast tuleb väga suure ettevaatusega suhtuda

Telefonipostide immutamisest mahlasuru (Boucherie) viisi järgi

Alljärgnev kirjutis ilmus ajakirjas „Eesti Mets“ nr. 1 — 1939 Tartu Ülikooli taimehaiguste katsejaama juhataja prof. dr. E. Lepiku sulest.

Toim.

Mahlasuru immutusseadeldis Viesates, Lätimaal. Tagaplaanil näha immutustoru paagiga

Alsjatundlikult toimetatud puidu immutamine võimaldab suurt majanduslikku kokkuhoidu raudteeliiprite, telefonipostide, sillapalkide ja teiste välisehituste alal, kuna immutuse abil on võimalik puidu vastupidavust mädanemisele ja postide kestvusiga mitmekordseks tõsta. Nii on keskmine telefonipostide iga meil Posti-telegraafi-telefoni Talituse statistika järgi männipuust postide juures keskmiselt 6—8 aastat, kuusepuust postide juures 4—6 aastat. Välismaa statistika kohaselt on aga võimalik postide keskmist iga tõsta immutamise abil kuni 33 aastani. Immutuskulud kaetakse isegi siis juba, kui postid ka ainult 2—3 aastat kauem vastu peavad. Puidu immutamine seepärast on juba ammu leidnud suurt tähelepanu ja praktilist rakendamist. Pikema aja kestes enam-vähem täiuslikkuseni arenenud immutusviisid ja

pöördelistesse reformidesse. Ei või vana kaevu enne kinni ajada, kui pole selgunud, et uus annab paremat vett. Nii ütleb vanarahva tarkus, mida ärgem ignoreerigem.

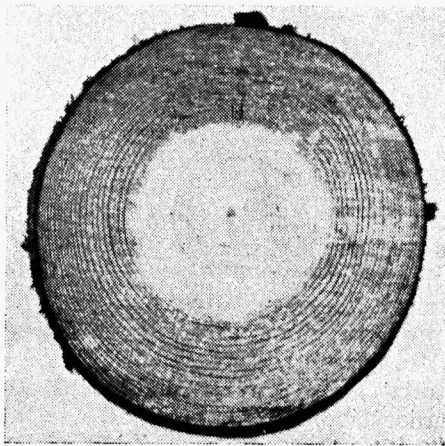
H. Imelik.

-vahendid tõrjuvad välja immutamata puidu tarvitamise.

Eestis on puidu immutuste teostamiseks võrdlemisi soodus olukord, kuna me omame omamaa odavad immutusvahendid põlevkivist saadavate immutusõlide näol. Seetõttu peaksime tarvitama kodumaa immutusõlised puidu immutamiseks igal pool, kus neid kasutada saab. Kahjuks aga ei saa praeguste immutusviiside juures õlised tarvitada niiske ja sinistunud materjali immutamiseks ega kuusepostide ja -pakkude juures, sest õlised pole võimalik sisendada praeguste immutusviiside juures niiskesse ega sinimädanikust juba tabatud puitu. Kuusepuut sobib oma ehituselt immutuseks ainult toorelt, ja õlid ega soolad ei tungi siin küllaldaselt kuivanud puitu.

Mahlasuru immutusviisi paremused.

Välismaail on telefonipostide immutusel kõige enam poolehoidu leidnud Boucherie mahlasuru immutusviis, kuna see viis omab teiste viisidega võrreldes hulga tegelikke paremusi. See viis ei nõua nii suuri ega kulukaid immutuasutisi kui vaakuumi põhimõttel immutamine. Võrreldes vaakuumiseadeldisega on Boucherie seadeldis nii lihtne, et seda võib ühest kohast teise transportida ja parajasti samasse metsa üles seada, kus toimub metsa raiumine telefonipostideks. Seega jääb ära postide vedu immutus-

Immutatud post läbilõikes. Soolad on tunginud puu malsosasse

asutisse ja sealt koha peale, kus poste tarvitatakse.

Edasi saab selle viisi juures immutada ka kuuseposte, mis vaakuumiviisi juures ei ole võimalik, ja lõpuks ei saa Boucherie viisi juures immutust takistada sinimädanik.

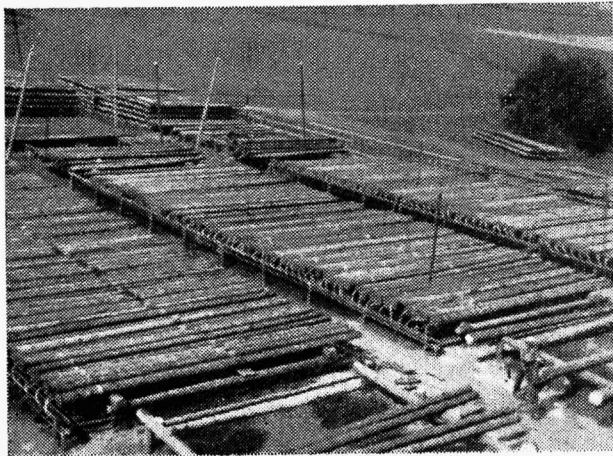
Peale teiste maade on mahlasuru viis suurt poolehoidu leidnud ka meie naaberriigis Lätis, mida näitavad järgmised andmed:

Läti posti- ja telegraafivalitsuse poolt Boucherie viisi järgi immutatud telefoni-postide arv:

1935. a.	1936. a.	1937. a.	1938. a.
2.000 p.	6.000 p.	25.000 p.	45.000 p.

Üleminsener Diterichs'i seletuse järgi immutuskulud kaetakse juba siis täieliselt, kui immutatud postid ka ainult kaks aastat kauem vastu peavad. Tegelikult aga immutatud postide kestus pikeneb umbes 20 aastat, seega on immutusest saadav majanduslik kokkuhoid väga tunduv. Lätis toimub neil kaalutlustel üleminek vaakuumi viisilt Boucherie viisi juurde. Praegu töötab seal juba üle 20 mahlasuru immutusseadeldise.

Boucherie viisi juures teatava piirini takistavad immutusvahendi puitu tungimist mitmesugused tüve vigastused. Tegelikult on vigastuste arv siiski niivõrd piiratud, et sel ei ole suuremat tähtsust. Lätis ins. Diterichs'i kogemuste järgi

Vaade immutusseadeldisele: postid on asetatud ridastikku pukkidele, otsad on ühendatud torustikuga

polevat vigastustel tegelikult suurt tähtsust ja Läti posti- ja telegraafivalitsus tarvitab sama eduga ka vähemate vigastustega materjali.

Mahlasuru immutusviis.

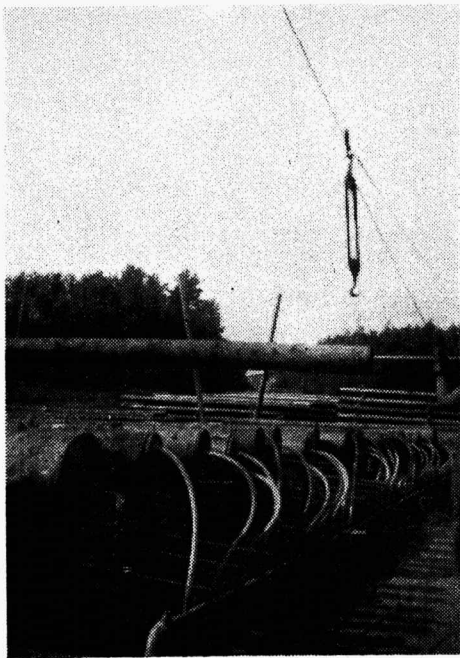
Mahlasuru viisi järgi veetakse toored palgid kohe pärast raiumist metsas immutusseadeldise juurde kokku. Kui raiumine sünnib talvel, siis tuleb palgid kevadeks enne ilmade soojenemist kohale vedada. Kui raiumine toimub aga suvel või sügisel, tuleb palgid kohe või vähimalt järgnevatel päevadel immutusele võtta. Immutamine võib toimuda varakevadest kogu suvi läbi kuni hilissügiseni, s. o. kuni külmade tulekuni.

Toored koorimata palgid asetatakse vastavatele pukkidele, mõlemast otsast saetakse rattad, et kõrvaldada juba kuivamahakanud palgi otsi, ja mõlemad otsad ühendatakse kohe immutustorustikuga (pilt). Palgi keskelt kõrvaldatakse umbes paarikümne sentimeetri laiuselt ümberringi koor, et sealt võiksid väljuda puu mahlad.

Torustiku kaudu tungib immutuslahus tugeva rõhu all puu juhtkimpude kaudu mõlemast otsast palgi keskele, kus see kooritud palgi otsast välja tilgub. Seega immutusvedelik juhatakse loomulike puu mahlade käikude kaudu kogu maltspuitu.

Varem tarvitati mahlasuru immutuseks vasesulfaati. Vasesulfaadiga immutatud postide iga on aga mitmesuguse pinnase järele väga erinev. Kohati tõuseb vasesulfaadiga immutatud postide iga 25—30 aastani, kohati aga kõigest kuni 10 aas-

(Järg lk. 48)

Immutustorustik

E L V A

Meie suvituslinnadest on Elva üks nooremaid. Kuid ka maakohta ja keskust tähistava mõistena ei ole ta eluiga veel kuigi pikk. Vaatamata sellele on aga Elva meie vähemate linnade hulgas

*Elva Postkontor Jaan Kärneri tänaval
(end. Otepää tee)*

üks neid, mis ei ole hästi tuntud mitte ainult meil, vaid ka meie naaberriiges, — eeskätt just suvituspaigana.

Sinna on tagasi veidi üle viiekümne aasta, kui praeguse Elva kohal — Arbi, Vaikse ja Verevi järve ümbruses laiusid alles metsad ja sood, mille omapärasuseks on olnud madude rohkus. Elamuid ses rajoonis oli tollal ainult mõni üksik, nagu Tartu—Riia postmaantee ääres asuv Uderna kõrts (praegu linnavalitsuse hoone) ja Uderna hobusepostijaam (nüüd algkoolihooneks ümber ehitatud).

Aluse Elvale lõi Tartu—Riia raudtee rajamine 1886. a., millal 25 versta kaugusele Tartust ehitati raudteejaam, mis lähedase Elva jõe järele nimetati Elvaks. Nagu raudteejaamade ümber tavaliselt, nii tekkis siiaagi mõne aasta järele maju, esijoones kõrgematele kohtadele. Et loodus oli Elvat õnnistanud mitte ainult soode ja metsadega, vaid ka järvede, liiva ja männisaluga, siis juba algusest peale on Elva arenenud suvituskoha tähe all. Käesoleva sajandi alul oli Elvas umbes 50 maja, ja enne Maaailmasõda juba paarisaja ümber, kusjuures Tartu professorite majad niinimetatud Konguta metsas moodustasid omaette „linnaosa“. Muidugi, linn Elva siis veel

ei olnud, ka mitte alev, küll aga ümbruskonna keskus igas mõttes. Asudes administratiivselt alul kolme valla piires, sai Elva endale iseseisvuse, s. o. aleviõigused alles 1923. a., muutudes linnaks 1938. aastal, alevite linnadeks muutmise seaduse põhjal.

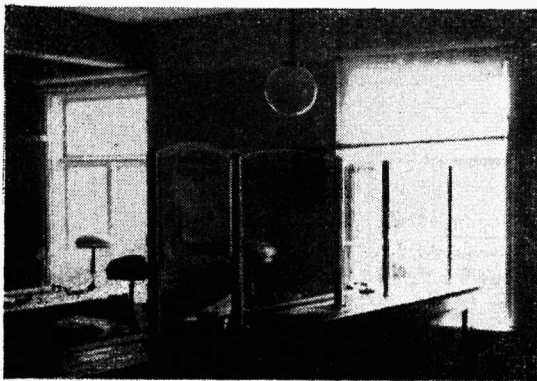
Nagu öeldud, oli Elva juba enne Maaailmasõda kujunenud suvituskohaks ja majanduslikuks ning vaimseks keskuseks; mõistetavalt hakati vajadust tundma ka plaanipärase postiühenduse järele, kuna siin leidis suvitajaid Tartust, Tallinnast, Peterburist ja kaugemaltki.

Kui varemalt postiülesandeid Elvas täitis Uderna hobusepostijaam (vene keeles: Konno-počtovaja stancija Udern, Liflândskoi Landratskoi Kollegii), siis hiljem teostus Elva ja ümbruskonna postisaadetiste vahendamine Elva raudteejaama ülema kaudu, kes igalt väljastatavalt kirjalt või postkaardilt sai tasu 3 kopikat. Tähtja rahasaadetiste talitusi kohapeal ei toimetatud, vaid sellise vajaduse korral tuli sõita Tartu. Järjest suurenev tarvidus kohapealse postkontori järele kutsus esile elanikkonna ühise aktsiooni, eesotsas kohaliku apteekri Roman Redlichiga, ja 15. mail 1908. a. avati Elvas Riia P.-t.-t. Ringkonna loal postkontor. Tookordse nõude kohaselt avati postkontorid tingimusel, et asjasthuvitatud elanikud ise pidid muretsema asu-

Elva Postkontori teenijaskond märtsis 1939. a.

Istuvad, vasakult: ametn. prld. A. Villental, E. Krull, kontoriülem R. Poll, ametn. pr. H. Rosmet, aj. töäjõud prl. H. Kivari; seisavad, vasakult: abiline J. Kangur, post. V. Lehis, mont. E. Pertels, meh. A. Nurm, post. K. Küla, ametn. V. Suri, H. Rosmet,

Postkontori operatsiooniruum

tisele kolmeks aastaks tasuta ruumid, kütte, valgustuse, sisustise kui ka teatava summa kantseleikuludeks. Alles kolmeaastase katseaja järele, kui kontor osutus elujõuliseks, hakkas riik kandma vastavaid majanduskulusid.

Esimeseks Elva postiülemaks ja kontori avajaks oli endine (praegu puhkepalgal viibiv) Tartu ptk. ülem Max Gr ün b e r g — E n n V i h e r m ä e, kellele — tulnuna Riia postiringkonna tehnikaosakonnast — asutise esialgsed ruumid kohapealsete elanike poolt olid kuidagiviisi valmis seatud Pikal tänaval Eisenschmidt'i majas. Paar tooli, mõned kapid ja lauad ning Tartust kohale saadetud kotitäis käsiraamatuid ja planke oli kontori esialgne sisustus. Teise teenijana oli määratud asutisse Ferdinand Saarmann postiljoniks (suri mõne aasta eest, jäädes Sangaste jaamas postirongi alla). Nagu hr. Vihermäe avaldab, olnud omamoodi üllatuseks asutise esimesel tegevuspäeval saadud post, mis toonud Elva 180 rahakaarti.

Juba sama aasta sügisel kolis postkontor pr. A. Sturmi vastvalminud majja, vastu raudteejaama, kus ruumid kontori jaoks olid küll otse selleks ehitatud, kuid olid ometi väga kitsad.

Kolmeaastase katseaja möödumisel osutus Elva kontor läbilöönuks ja uued ruumid üüriti riigi kulul Otepää teele Antoni majja, kus asus ka Elva kohtuasutis — Ülem Talurahvakohus. Samas majas, kõrgete mändide all, omaette aiakese, asub Elva Postkontor praegugi, kuna omariikluse ajal on maja ja krunt postiametkonna poolt omandatud riigile. Aastakümnetega suureks paisunud tegevusele on ruumid muutunud võrdlemisi kitsaiks, eriti suvitushooajal, kuigi kogu maja on nüüd ainult postiametkonna kasutada.

Kontori algaastail oli koosseisus talvel kolm teenijat (ülem, postiljon, valvur), suvel neli teenijat, sest suvituskünnel, peale muu suurenenud tegevuse, teostus ka kirjade laialikandmine. Telefoni, nagu tol ajal tavaliselt, kontoris ei olnud

ja kiirema sidevahendina kasutati väga rohkesti telegraafi.

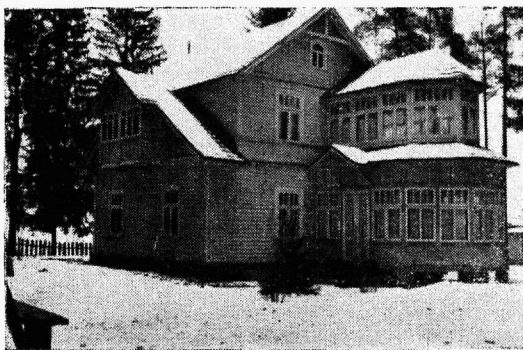
Järgmise ülemana toimis Elvas, peale esimese ülema E. Vihermäe siirdumist Riiga telegraafi tehnikuks, lühemat aega keegi umbkeelne lätlane, kelle järglaseks kuni 1927. a. sai R. Millistfer. Tema ajal teostus Maailmasõda, Vene revolutsioon, Saksa okupatsioon, omariikluse sünd ja vabadusvõitlus, kuid neist aegadest ei saa asjaosaline ise enam jutustada, kuna ta puhkab juba hulk aastaid mullas. Elva Postkontori kauaaegse postiljoni Joh. Ummiku (teenib praegu Võrus) jutustuse järgi olnud Maailmasõja aastail kontori koosseisus 6 teenijat, neist peale ülema 2 ametnikku ja 3 postiljoni. Eriti suur on olnud siis pakkide ja kirjade läbikäik. Posti vahetatud 2 korda päevas postivagunitega, suvel saadud posti veel ka õhtupoolikul Tartust pagasina. Maale — vallamajadesse, mõisadesse, kauplustesse — saadetud posti 2 korda nädalas, igal teispäeval ja reedel.

Saksa okupatsiooni ajal oli postkontor Elvas suletud ja osa mööblit laiali veetud; ka telegraafiaparaati on saksa sõdurid tahtnud ära viia, kuid kontoriülem on osanud selle ära päästa. Lihtkirjade saatmise ja väljastamise talitust on väikese tasu eest, mida maksnud okup.-võimud, toimetanud end. postkontoriülem kaks tundi päevas; tähtsaadetisi võidud saada ja saata ainult Tartust. Teised asutise teenijad olnud siin-seal laiali, osa maal taludes töötamas toidu eest, kuid mitmedki teenijad on pidanud endale ülalpidamist hankima konterbandi veoga (Elva—Pihkva vahel) ja muu seda laadi hangeldamisega, mis tol ajal oli üsna harilik nähe.

Okupatsioonivägede lahkumise järele hakkasid Tartumaa posti organiseerima end. Tartu ülem Sillaots ja praegune võrguülem hr. Siidam. Elva postkontori taasavamiseks on käinud Tartus pidamas nõu kontoriülem Millistfer ja postiljon Ummik. Kuski vürtspoes Tartus on kirjutatud valmis vastav palve ja arvates 23. novembrist

Kesk tänav, kus asub valdavaim osa Elva äridest

Postiteenijate Kutseühingu suvila Elvas

1918. algas Elva Postkontoris Eesti posti töö. Koosseisus oli alul ainult eelnimetatud kaks teenijat, kuid hiljem määrati juurde veel 2 ametnikku, nagu oli olnud alaline koosseis vene ajal.

Teotsenud vaevalt ühe kuu, suleti asutis punaväe Elva saabumisega, kuid avati mõningate päevade möödudes uuesti. Palk määratud enamliste võimude poolt kõigile teenijatele võrdne — 300 rubla kuus. Kuid sellest palgast keegi kopkatki ei saanud, sest juba jaanuaris 1919 puhastati Elva punavägedest, ja uuesti võis Vabariigi postiasutis hakata tegutsema.

Samal 1919. a. sai Elva kontor esmakordselt ka telefonikeskjaama. Kommutaator oli 25-numbiline; abonentideks peamiselt ametiasutised, kuna tol ajal, taktikalistel põhjustel, igale soovijale telefoniühendust ei võimaldatud. Siinkohal olgu märgitud, et ka vene ajal Elva ei olnud hoopis telefonita, kuna Uderna hobusepostijaamas teotses mõisnike telefonikeskjaam ja Sturmimajas olev kauplus oli endale aboneerinud telefoni Riia Telefoniseltsilt.

Omariikluse ajal on p.-t.-t. töö Elvas arenenud hoogsas tempos. Kui neljakümne aasta eest Elva post vajas 6 teenijat, siis nüüdne töökoormis vajab selleks juba kolmandat aastat enam kui poole rohkem tööjõudu, mille tõttu asutise tõusmine II klassi näib olevat kõige lähema aja küsimus. Ja kui kümme aastat tagasi kogu töö oli võimalik täita kahes toas, siis nüüdsed poole suuremaiks avardatud ruumidki osutuvad õige kitsaiks. Eriti on lihtposti, telefoni-telegraafi kui ka publikuruum sellised, et inimesed saavad seal tegutseda vaid niioelda külg külje vastu trügides.

See 28 aastat, mis Elva postkontor ühes ja samas majas on asunud, on õieti tüübiline näide meie üldise elutempo, sidetalituse ja majandusliku kandejõu uskumatult hoogsast kasvamisest viimase veerandsajandi jooksul. Ka Elva välises ilmes peegeldub see selgesti. Poriste ja põhjatute tänavate asemele on tekkinud asfaltteed, suvel niisutatakse kruusamaanteid tolmu

vältimiseks, igal pool võib näha moodsaid maju ja iluaedu; supelrannal — Verevi järve ääres on ujula, hüppetorn, liugla ja kasiino; elanike arv Elvas on tõusnud üle 2000, suvel neid on aga 3500—4000.

Sama tõususuund peegeldub ka Elva kontori kohta käivaist andmeist. Posti- ja kirjatalusid ning erakirjakaste on asutiste rajoonis üle kuuekümne, alluvaid agentuure kümme, telefoniabonente üle kahesaja, kirjakanne teostatakse kogu linnas kahe kirjakande rajooni kaudu, — üles on seatud 5 postkasti. Eriti kõrgepingeline on kontori töö kolmel suvekuul; siis tuleb asutise koosseisu täiendada lisatööjõududega. Kuid tegevus talvel ja kevadel on jälle teisiti elav — laialdase ümbruskonna põllumajandusliku ja kaubandusliku tegevuse tõttu. Juba sügis-kuudel hakkab pidevalt suurenema maapost, mis on suvel vähese osatähtsusega, kuna siis ei ole maarahval aega ei lehte lugeda ega kirja kirjutada.

Postikorraldus Elvas on tehtud kõigiti painduvaks. Hommikul linnades, ka Tallinnas, ilmuvad ajalehed on keskpäevaks maaelanikel juba käes ja 4 korda päevas rongidega saadav või saadetav post tagab korrespondentsi kiire liiklemise. Traktidele veetakse talvel posti hobustega, suvel enamasti jalgrattail. Keskmiselt tuleb postivedajail päevas läbi sõita 30 km, kusjuures tasu kilomeetrilt on 4—5 senti.

Postkontori koosseisu kuuluvad praegu 12 teenijat (normidekohane koosseis praegu 14 tj.). Kontori ülemaks on alates 1928. a. Reinhold Põll, endine Abja Ptk. ülem, kes kohapeal on tuntud agara seltskonnategelasena selle mõiste kõige paremas mõttes. Isamaaliidu Elva Osakonna ja P.-t.-t.-teenijate Kutseühingu Elva osak. esimees, Valgetähe teenetemärgi kavaler, innukas tegelane koolihoolekogus, kirikunõukogus ja tuletõrjes. Enne kõike aga töömees ja parim kolleeg oma otsesel alal.

Abilisteks Elvas on Johannes Kangur, 1927. aastast saadik, ja ametnikeks — abielupaar Rosmetid, A. Villental, E. Krull ja V. Suri ning mehaanikuks Aug. Nurm. Neist on ametnik Harald Rosmet töötanud Elvas juba 15 aastat, siin kõigiti juurdunud ja evib perekonda, millele, olgu muuseas öeldud, hällitühjuse suhtes ei tohi teha nii tavalisi etteheiteid.

Vaba aja veetmiseks abiline Kangur harrastab kalastamissporti, am. Harald Rosmet ja mehaanik Nurm tegelevad fotoasjandusega, valmistades kauneid pilte, am. Väino Suri juhhib Elva näitekunsti ja montöör Ed. Pertels postlaste maleringi. Peale selle tegelevad Elva ptk. teenijad kohapealses p.-t.-t.-teenijate ühingu osakonnas, kuhu on koondunud ka Otepää, Rõngu ja Nõo kolleegid. Elva osakonnal lasub rida kohustusi Elvas asuva postlaste puhkekodu eest hoo-

litsemisel. Puhkekodu asetseb Verevi järve läheduses ilusas ja vaiksuses männimetsas ning leiab suvekuudel rohket kasutamist. Kavatsusel on puhkekodu laiendamine, sest Elva ilus loodus ja männistute osoonirikas õhk, rohked suplemise ja päevitamise võimalused, soodsad hinnad rikkalikul turul, mida peetakse suvel iga päev, head liiklusolud — see kõik teeb postlasperele Elva üheks meeldivamaks puhkekohaks.

Et Elvast jääks kõigile hea mulje, selleks on jõudumööda aidanud kaasa ka Elva postkontor. Lisaks sidetalituse laitmatule täitmisele on pandud rõhku ka asutise ja lähema ümbruse korraldamisele ja kaunistamisele. Kontori talitusruum on eraldatud publikuruumist nägusa barjääriga, mille pealmine osa lihvitud klaasist;

Kutseühingu Elva osakonna peakoosolek

peeti 5. veebr. s. a. Elva Postkontori ruumes. Osakonna 22-st liikmest oli kokku tulnud 19 liiget, mis, arvestades liigete eraldatud asukohti neljas üksteisest eemalseisvas asutises, tuleb lugeda harukordselt suureks osavõtuks. Võib julgesti ütelda, et koos oleks olnud 100% liikmeid, kui teenistuseolud seda oleks võimaldanud.

Koosoleku juhatajaks valitakse E. Siska Otepäält ja protokolljaks H. Reinup Rõugust.

Tegevus- ja kassaaruanded samuti ka 1939. a. tegevuskava-eelarve võetakse vastu ühel häälel.

Juhatus endises koosseisus, kuhu kuulusid R. Poll, H. Rosmet, A. Nurm ja V. Suri — Elvast A. Vabamäe — Rõugust, valitakse tagasi, samuti revisjoni komisjon, kuhu kuulusid E. Siska Otepäält, A. Käpa — Nõost ja J. Kangur — Elvast.

Kongressisaadikuks valitakse A. Nurm ja asemikuks H. Rosmet.

Läbirääkimiste all puudutatakse mitmeid küsimusi. Nii leiab R. Poll, et praegune moodus, kus maksuvaba raadiokuulamise lube antakse R. Ringhäälingu poolt ainult asutiste ülemaile, ei ole just otstarbekohane, kuna raadioala töö suurenemise tõttu asutisid seda tööd sooritavad peale asutise ülema ka teised teenijad ja peavad isegi oma aparate kasutama mitmesuguste häirete ja segamiste otsimisel. Sellepärast oleks soovitatav, et R. Ringhääling annaks asutisile iga 100 raadioabonendi kohta ühe maksuvaba raadiokuulamise loa.

A. Nurm peab hädavajalikuks, et neile posti-ametnikele, kes on kohustatud postikotte vahetama postkontori ja raudteerongide vahel, antaks välja prii riidevarustus, sest postivahetamine ja postikoti kandmine rikub tunduvalt ametniku erariietust. Nii on Elvas tulnud ette juhus, kus posti vahetamisel pagasivaguniga on veduri korstnast väljalennanud säde põletanud ametniku erariidesse augu ja sellega ülikonna täiesti rikkunud.

E. Siska omalt poolt puudutab küll juba vana, kuid ikka päevakorral püsivat kõigile teenijatele priikorteri võimaldamise küsimust. Kuna korteri tüüriks tunduv osa teenija kasinast pal-

laes ripuvad kenad elektri-armatuurid, mis teevad ruumid kuidagi mugavaks ja koduseiks. Postkontori esine plats, mis varemalt oli mingi „kadakane karjamaa“, on nüüd muutunud kenaks muruplatsiks, ja tulevikus, kui jätkub krediiti, rajatakse sinna iluaed.

Lõpetades ülevaadet Elvast tuleb mainida, et Elva Postkontor oma enam kui kolmekümne-aastase tegevuse jooksul, mis ta seisnud ümbruskonna teenistuses, võib vaadata tagasi tulemusrikkale tööle — tänu kohapealsele looduseilule, mis taganud siinsele suvituselule kui ka p.-t.-t. tööle pidurdamatu ja seoseskäiva arengu.

Fotod Harald Rosmetilt ja Aug. Nurmilt
Elva Ptk. E. K.

gast ära kulub, siis oleks hädatarvilik, et priikorteri mittevõimaldamisel makstaks ametkonna kõigile teenijatele korteriraha 10% palgast.

Siin paistab küll, et ei ole teenijate olukorra parandamiseks kõiki võimalusi kasutatud, sest esineb juhusid, kus riigimajades olevad kontori alt vabaks jäänud ruumid on eraisikutele välja üüritud ja ametkonna teenijate huvid tähelepanemata jäetud.

Peale koosolekut oli osakonna juhatuse poolt koosolijatele korraldatud teelaud, mille juures lühisalt vesteldes koos istuti kuni rongide ära sõiduni, millal külalised lahkuma olid sunnitud.

Kõik koosviibijad lahkusid kõige paremate muljetega, sest oldi saadud kord tutvuda ja vestelda kolleegidega vabana igapäevasest tööhoo-
lest ja ühikutejahist.

Posti-t.-t.-teenijate Matusekassa

astub 1939. a. oma kaheksandasse tegevusaastasse. Hiljuti valminud ja liikmetele saadetud 1938. a. aruandest nähtub, et Matusekassasse on kogunenud 7 aasta jooksul juba 188 liiget, seega puudub Matusekassa praeguse juhatuse poolt eesmärgiks seatud liikmete arvust veel 12 liiget. Võib loota, et kaheajaliikmelise pereni jõuab Matusekassa kindlasti 1939. aastal.

Rahaline läbikäik on 1938. a. olnud Kr. 2546.—, mis kassa kapitalide juurde on jätnud ülejäägina Kr. 128.—. Ühes selle ülejäägiga tõuseb Matusekassa kapital 922 kroonini.

Abirahadeks surmajuhtumite puhul on Matusekassa 1938. a. maksnud Kr. 737.— (surmajuhtumid oli 4) ja asjaajamise kuludeks on aasta kestel kulutatud ainult Kr. 10.44.

Matusekassa korraline aastapeakoosolek peetakse s. a. 19. märtsil kell 14 Riigiteenijate Keskkliidu ruumes Tallinnas, Vana Posti t. nr. 6. Kuna samas kohas ja samal ajal toimub ka postiteenijate kutseühingu kongress, siis peab lootma, et sellest Matusekassa peakoosolekust võtavad osa ka need Matusekassa liikmed, kes kongressi saadikutena teistest linnadest Tallinna saabuvad.

P. T.

Võõra ikke all Eesti Vabariigi postini

Katkendeid H. Rikandi mälestuskogudest

1.

Koha otsimisel.

1892. a. 3. juunil sain kooli lõputunnistuse. Kohe järgmisel hommikul läksime koolivenna Lukatsiga, pärastise Eesti Panga Võru osak. direktoriga, teenistust otsima. Siirdusime kõigepealt renteisse (riigikassa kohapealsesse asutisse). Ei olevat vaja. Siis Võru postkontoris. „Milline haridus?“ — „Lõpetasin eile linnakooli.“ — „Ülikena! Astuge tagatuppa ja kirjutage palvekiri.“ Nii mind siis seal kinni rabati ja ametiga kihlati. Dikteeriti palvekiri ette, võeti koolitunnistus lisaks ja loetleti, millised dokumendid veel tuleb muretseda.

Hiljem nägin, miks mind postkontoris nii lahtistel kätel vastu võeti, veel rohkemgi, miks ülem mulle nii meelitavaid lubadusi andis, et ma otse pidin sulama. „Õpilasena saate 8 rubla kuus; kuue kuu pärast annate ametieksam ja siis saate ametnikuks. Muretsgege aga kähku kõik vajalised dokumendid.“ — „Kaheksa rubla kuus juba õpilasena, no see on ju tore!“ mõtlesin ma. „Raha võib koju vanemaile minna, nemad jätkavad endiselt mulle söögi toomist, — nii saan mina elada ja ka juba neile abi anda. Ja kuue kuu pärast eksam ning siis ametisse — no see on ju kuldne asi! Mida sa, hing, veel tahad!“

Pärast selgus küll, et nood ilusad lubadused ainult õngeks olid, kuidas kontoris ülemäärast tööjõudu saada. Sest mehestik oli seal tööga võrreldes tõesti hale väike ja rohkem töökäsi vajati hädasti. Nad oleksid meeleldi ka Lukatsi õpilaseks võtnud, kui tal kool lõpetatud oleks olnud. Nüüd aga sattusin ma üksi lõõga. Sest kui juba kord end sidunud olin, polnud ju enam tagasiastumist, aga palga andmise asemel nõuti ikka ja ikka jälle uusi dokumente. Juba üksi konsistooriumi poolt kinnitatud ristimisetaht läks maksuma rbl. 4.55, üldse aga palvekiri ja kõik dokumendid nõudsid kulu rbl. 7.75. Õpilase palka aga hakati maksuma alles järgmise aasta mais, nii siis umbes 10 kuu pärast. Eksamineerimisega oli ka oma jant. Enne kuut kuud eksamile ei üteldud lastavatki. Aga kaks kuud oli ülem mind juba kontoris pidanud, enne kui selleks ringkonnavalitsuse lubagi tuli, järelikult nood kaks kuud läksidki mulle

kaduma. Siis vabanes kontoris üks ametniku koht. Ülem saatis kohe raporti Riigiga, et jäetagu too vakants niikauaks vabaks, kuni tema õpilane Rikand eksami ära teeb. Jäetigi. Aga tühi teab, miks ringkonnavalitsus hiljem ometi kellegi „Nikolaiaegse“ vanamehe — ta nimigi oli Nikolajev — meile ametisse nimetas. Ülem oli vihane, mina kurb, vanemad pettunud, aga mida võisime teha?

Kummaline ametieksam.

Kontoriülem Woiszwillo siiski tegi midagi: ta hakkas mu eksamineerimisest kõrvale põiklema. Silmanähtavalt, et ülemääralist tööjõudu võimalikult kauem kinni hoida. Mu armetu majanduslik seisukord aga sundis mind, nii piinlik kui see ka oli, ülemale eksamineerimise palvega peale käima. Viimaks ütles ta kord: „Nu, horošoo, napišite ekzamenatsionnoi list“ — „Noh, hea küll, kirjutage eksamineerimisleht valmis.“ Hakkasin temalt saadud seletuse järgi kirjutama. Korraga küsib ta oma töö juures minult: „Ütelge, mida peab tegema, kui post määratud ajaks päralt ei tule?“ Vastas, et traktiposti hilinemisel tuleb 12 tundi ära oodata ja siis hobusega postile vastu saata vaatama, mis on juhtunud. Aga mis raudteeposti hilinemisel teha, — ma ei tea. „No muidugi,“ vastas ta. „Ainult traktipostist saabki siin kõnet olla. Raudteerongile ju meie ikka hobuseid vastu saata ei saa.“ Hakkasin edasi kirjutama, kui korraga ülema abiline mingi küsimuse mulle ette pani. „Kas see viimati juba eksam polegi?“ käis mul peast läbi. Olin ju ikka ette kujutanud eksamineerimist teissugusel kujul: härrad tähtsate nägudega laua taga ja mina laua ees lõdisedes seismas „nagu entsvalt isanda ees,“ kui Võrumaa rahvalikku kõnekäändu tarvitada. Vastas, abilisegi küsimusele. Nüüd küsis ka veel „nadsmotrštšik“ (meie „mehaanikule“ vastav ametiisik) Stahler, rahvuselt liivlane, midagi telegraafi alalt, ja kui tema minult vastuse oli saanud, sõnas ülem: „Noh, härrad, ma arvan, et meie võime südamerahuga eksamilehele alla kirjutada: meie ju teame kõik, kui hästi see noormees määrusi tunneb ja töötab.“ Võttis siis eksamilehe, pani kõigi ainete kohta oma numbrid, kuid lausus: „Ei

maksa väga häid numbreid panna; viimati nemad seal ringkonnavalitsuses ei usalda neid ja käsutavad noormehe veel Riiga üle-eksamineerimisele.“ Ja siis vihutasid kõik omad „3“, „3+“ ja „3–“ lehele; Stahler aga tahtis vist eriti vaimukas olla või aga ülema moka järele teha ja viskas koguni ühe 2+, ise veel kiideldes: „Ma panin õige ühe aine kohta 2+.“ Mulle löödi kui kirvega pähe. Kurjad vaimud, kogu kooliaja kestes pole ma veel ainsatki kahte saanud, siin aga teie ei teegi mingit eksamit, aga kõhnu numbreid panema olete mehed küll!“ Meel oli hirmus kibe, aga mida võisin ma teha muud kui vaikida. Sellise eksamilehe esildamise peale tuli, mis tulema pidi. Ringkonnavalitsusest teatati, et „nagu eksamilehest näha, on õpilane Rikand veel nõrgalt ette valmistatud ja sellepärast tuleb tal veel edasi õppida.“ Olin lihtsalt meelt heitmas. Nüüd nähtavasti hakkas südametunnistus ka mu „eksamineerijaiski“ kõnelema, ja niisiis saadeti ringkonna ülemale uus raport, kus seletati, et Rikand olevat ikka hästi ette valmistatud, aga eksamineerijad olnud äärmiselt ranged. Kui aga vaja olevat, siis eksamineeritagu teda kas veel kord (või kuski mujal; ei ole enam täpselt mees), ja tema, kontoriülem, on kindel, et tulemused väga head on.“ Sellepeale tuli uus vastus: ei olevat vaja uuesti eksamineerida; Rikand olevat ametniku kandidaadiks arvatud.

Postlase kurb vana-aasta õhtu.

Esimene masendavalt rusuv mulje postiteenija elukutsest.

See oli 1893. a. 31. detsembri õhtul Võru postkontoris. Oli Alt-Schwanenbergi traktiposti päev. Kogu korrespondents, mis tollel traktil oleva kolme postkontori ja ühe postijaama jaoks oli kogunenud, tuli ärasaatmiseks valmistada. Kirju ja ajalehti oli kuhjadena, pakkisid, võiks ütelda, mägedena, sest oli ju pühadetervituste ja -kingituste saatmise aeg.

Tollal oli postivahetamine kaasdokumentide rohkuse ja detailsuse ning postikinnistamise formaalsuste tõttu õige keeruline töö. Eriti aga postiläkitamine; seda võis sõna tõsisel mõttes käsitsi rehepeksuga võrrelda.

Säärane rehepeks oli meil 1893. a. vana-aasta õhtul käimas. Raudteejaamast posti saabumise ootel sortisime ja kandsime dokumentidesse seni trakti jaoks kogunenud saadetisi. Kõigil meil olid sü-

*Karl Raud,
Tõrva postmeister*

led ja käed tööd täis. Korraga kella 7 paiku õhtul üteldi mulle: „Hr. Rikand, teie isa tuli.“ Vaatasin: jah, barjääri ees seisab isa. Jooksin eesruumi. „Kas sa ei saa ju ükskord tulema?“ küsis isa süngelt. „Ootasin sind juba korteris tükk aega. Tahame kodus jõulupuud teha; ema ja lapsed ootavad, kõik tahavad, et ka sina seal oleksid.“ — „Isa, sul tuleb oodata. Meil on täna suur post Alt-Schwanenburgi peale ära saata. Võta siin istet“. Ütlesin ning jooksin jälle tagasi oma töölaua juurde. Saabus raudteelt oodatud post. Mitu päratu suurt nahkpauna „bauli“, paar mitte palju väiksemat „sumadani“—volaskit, terve patarei mitmesuguseid keskmisi ja vähemaid paune, kotte, pampe, lahtisi pakke — kõik lõhkemiseni täis topitud, — olge heaks, hakake aga peale! Nahamäärde tõkatilehk, paunade raudlülid kõlmin, sortimishüüded, inimeste turnimine pakivirnade otsas — noh, rehepeks mis rehepeks!

Ei tea, kui kaua mu vaene isa toda rahmeldamist pealt oli vaadanud, kui korraga keegi postiljon mulle ütles, et isa minuga rääkida tahtvat. Jooksin jälle ette. „Isa, sul tuleb oodata. Meil on kell 9 suur post ära saata; enne ei pääse siit keegi.“ Ja olingi juba jälle oma laua juures. Lõhume tööd nagu hullunud kõik. Tükk aega hiljem — kes seda seal mõõta või vaadata sai — märkan: isa seisab barjääri ees, nagu pilvine. Hüppan juurde. Otse vihaselt ütles isa: „No kas ükskord ometi lõppu ei tule? Kallil õhtulgi ei saa rahu! Lapsed kodus nutavad silmad peast.“ Teadsin, et nad ootavad, kärsitud, unega võideldes, väsinud silmi

vägisi lahti hoides ja iga silmapilk emalt pärides, kas vend juba ei tule? Miks ta ometi ei tule? „Isa,“ ütlesin nukralt, „näed ju ise, mis on. Siin ei aita ükski vägi ega võim. Tuleb oodata. Enne kella üheksat ei pääse siit kuhugi.“

Aga ei pääsenud me veel kell üheksa minema. Liig suur oli too pühadeaegne post, liiga palju olid sugulased sugulastele, sõbrad sõbrule, tuttavad tuttavaile pühaderõõmu valmistada tahtnud. Ega nemad teadnud, et see rõõm kurnatud postiteenijate meelehärmi ja nende perekondade südamekibeduse arvel sündis.

Kui me siis kunagi peale kella 9 õhtul reele istusime, et väsinud tööhobuse sõrkimisel kaheksaverstalist talveteed koju alata, sõnas isa äärmise kibedusega: „No on see aga sunnitöö, kus inimene isegi vana-aasta õhtuks vabaks ei saa!“

„Jah, sunnitöö on see amet Venemaal“

— nii seisab mu päevikus isa sõnade kohta — „võib olla isegi kogu maailmas, lugematuile inimestele. Ning millise näljapalga eest!“

Oli juba ligi kesköö, kui isakoju jõudsim. Seal olid vaesed õed ja vend oma silmad punaseks nutnud. Nüüd siis veel vana-aasta õhtut pidama! — — —

Aga järgmisel hommikul, viis minutit enne kella kaheksat pidin juba jälle Võrus postkontoris morsi aparaadi juures istuma, et ajanäitaja õiendamist Riias vastu võtta...

Tulid meelde mu hea linnakoolijuhataja inspektor Voldemar Kroenbergi sõnad, mis ta mulle siis lausus, kui talle suure rõõmuga oma astumisest postkontorisse õpilaseks teatasin:

„Õnnetu inimene! Valisite enesele raske tee.“
(Järgneb.)

Telefonipostide immutamisest... (algus lk. 40)

tani. Eriti kahjulik on vasesulfaadiga immutatud postidele lubjarikas pinnastik. Uuemal ajal on seetõttu vasesulfaat kõrvale jäetud ja selle asemel tarvatakse Wolmani sooli (Thanalith), millega immutatud postide keskmist iga välismaa andmeil peetakse üle 30 aasta. Sveitsis aga, kus lubjane pinnas peaaegu puudub, immutatakse veel tänini vasesulfaadiga rahuldavate tagajärgedega.

Mahlasuru immutusseadeldis.

Eelmainitud immutusviisi järgi töötamiseks on tarviline järgmine seadeldis:

1. 10—12 meetri kõrgusel asetsev paak immutuslahuga. Immutuslahuse ülespumpamiseks on tarviline vähematuübiline mootori jõul töötav pump.

2. Torustik, mille abil juhitakse immutuslahu paagist immutatavate postideni. Torustik vastavate liitmisseadeldiste abil ühendatakse immutatavate postidega nii, et immutuslahus tungib sisse korraga nii tüve kui ka ladva otsast. Torustik, mil on 200 liitmisseadeldist, võib seega korraga 100 postiga töötada ning aastas kuni 4000 posti immutada.

3. Vastav blokiseadeldis, mille abil võib kergesti poste ühest kohast teise tõsta.

Kogu seadeldis tuleks maksma umbes 4000—5000 krooni. (Lätis, kus neid seadeldisi töötab juba üle 20, maksab üks seadeldis 5000—6000 latti.)

Töötamine on niivõrd lihtne, et see ei nõua erilisi oskustõlisi, vaid ainult üht kümniku-järelevaatajat.

Kutseühingu kongress

Järjekorraline Posti-, Telegraafi ja Telefoniteenijate Kutseühingu kongress peetakse s. a. 19. ja 20. märtsil Riigiteenijate Keskliidu ruumides, Tallinnas, V. Posti nr. 8. Kongressi algus 19. märtsil kell 10.00.

Kongressi päevakord.

1. Kondressi avamine ja tervitused.
2. Kongressi juhatuse ja mandaatkomisjoni valimine.
3. Päevakorra vastuvõtmine.
4. Aruanded: a) Keskjuhatuse tegevusest, b) kassa läbikäigust.
5. 1939/40. a. eelarve.
6. Elva suvila ehitamiseks laenutegevuse küsimus.
7. Majanduslikud küsimused.
8. Teenistuslikud küsimused.
9. Organisatsioonilised küsimused.
10. Valimised põhikirja järgi.
11. Kongressil ülestõstetud küsimused.

*

Kutseüh. Tall. os. aastapeakoosolek, mis toimus 28. veebruaril s. a., kinnitas tegevuse- ja kassaaruaande, võttis vastu eelarve juhatuse poolt esitatud kujul ning valis vana juhatuse tagasi. Koosolekule ilmus viiesajast liikmest umbes 30.

Erakorraline peakoosolek, kus tähtsaks päevakorrapunktiks oli kongressisaadikute valimine, peeti 14. märtsil.

Kirjutamine

Armas inimene, kes sa oma pilgu oled siia-kohta kinnitanud ja käesolevat lugema hakanud, vaata sulle ütlen, et kirjutamine on veelgi raskem töö kui lugemine. Näide: kui sult nõutakse ses või ses asjas kirjalikku seletust, siis sa käid mitu päeva ringi kui hambavalus ega saa kuidagi teole. Kuigi sul on teema teada ja siht selge: tee lühidalt ja tunnusta end süüdi, et „kiire töö tõttu jne.“ juhtus ja palun kerge-
mat karistust. Muide, vene ajal see asi oli küll teisiti, sest siis säärast seletust anda tähendas tunnustada enda vaimlist pankrotti, kuna tollal juba ametiõpilaselt kaljukindlalt nõuti, et ta seletada oskaks ega „vahela“ ei jääks.

Kuid palun andestust, ega ma tahtnud sellega öelda sõjameeste meele, et „pole olukorda, kust poleks võidukat väljapääsu“. Ei, toonitan ainult, et kirjutamine on väga keeruline töö. Eriti aga see, mis igatseb trükimusta. Koostad näiteks artikli murelikest ametiasjust, tunnevad kolleegid heameelt (et süda saab kergemaks, kui vähemalt kõneldaksegi!). Kuid siis sa patustad, ütleme — põhimõtete vastu, millest, teadagi, üks väike teenija suurt midagi aru ei saa ja küllap ainult mõistmata meelest kõneleb... Räägid aga kaugemate sihtide ja suundade poolt ning jagad jaatamist, siis on juba isendalgi tunne, et jätad varju tänase päeva, see on — mitusada pisiasja, mis kui ilmekad detailid enda arvates just annavadki elule ilme, — kõnelemata kolleegidest, kes samuti kipuvad targutama, et „hindamisega sünnib väärtus, sest hinnata tähendab luua“.

Võtkem ses mõttes näiteks kas või maaposti ja -telefoni. Üldsuund tsentraliseerib, see tähendab, koondab ja allutab iga võimaliku agentuuri ja kirjatalu linnaasutise alla (et vältida maakontori kunagist tõusmist klassis, mis võiks kutsuda esile pisimuutusi palkades...) Vaadake, sellise teema puhul peavad paratamatult jääma kirjuti-
sest välja vasturääkivused üldsuunale, nagu: geograafilised tegurid ja ümbruskonna loomulik ühtekuuluvus kogukondlikus mõttes, — liiklusteede suund ja pikkus rahva talituslike vajaduste puhul seoses muude asjatoimetustega, — kiirus posti saamisel või saatmisel (post seisab linnades enne väljasaatmist pooli päevi), — paindlikkus rahvale kättesaadavuse mõttes ajaliselt (maa-asutised toimetavad kõiki operatsioone vähemalt neli tundi päevas kauem kui linnad; seepärast nende tegevuse suurenemises ei oleks põhjust näha midagi ebalooslikku, mida peaks kõrbitama linnade kasuks).

Kuid tulgem tagasi ülesseatud teema juurde.

Kirjutamist, millest kogu aeg kõne, takistavad muudki asjaolud. Näiteks sellelaadilised, et „kõige raskem on ütelda lihtsalt, mida peidab su pakitsev põu“. Olen küll äri- ja ärakirju tegema õppinud inimene (kaubanduskooli haridus, seepärast), kuid ametialal ma mitte ei ole osanud leida seda õiget sünteesi ettekirjutatud lühida ametlikkuse ja diplomaatliku ääri-veeri viisakusevormeli vahel, millest asjaajamise heas toonis tuletavat kuldne kesktee, — selliselt, et iga esitis läheb märki ja „ei-d“ ei öelda kunagi.

Seepärast ma, paraku, mitte ei tea, kunas ütelda „teatan“, kunas „kannan ette“. Sõjaväes ja politseis on asi lihtne, sest seal ainult „kannatakse“, nagu: kannan ette, et olen telefonil; kannan ette, et ettekirjutis on saadud jne.

Sellelaadilistel, ütleme taktilistel põhjustel enne, kui kõnelesin, et linn on maia maad valutama, jäi mul ütlemata muudki. Näiteks, et maapostlane võrutatakse postitööst täiesti ja muudetakse telefonistiks ja et peagi muutub postisaadetiis maakontoris harulduseks, sest linnaasutise postiljonid sõidavad varsti postibussiga maale kaasa, kannavad seal kirjad-lehed laiali, tühjendavad postkastid ja viivad korrespondentsi linna... päris selge! Juba praegugi vaatab linnapostlane maakolleegile, kellelt ta postitalud ja agentuurid võtnud, üle öla: ah, mis teie ka... kilo posti ja pool rahakaarti päevas. Mis postlane?! Telefonist!

Või käibki asjade areng ses asjalikus maailmas nõnda, et vanasti olid postijaamad — ka saatetiste veoks, siis posti telegraafi kontorid, praegu posti-telefoni kontorid (telegraafiaparaate maal enam ei ole) ja tulevikus — ainult telefonijaamad. Seega sidetalituslikes funktsioones teostuv revolutsioon käib evolutsioonilist rada.

Linnamees posti poolelt, eriti luugitöö alalt, aga igal võimalikul juhul juba praegu nuriseb, et posti alal on ekvivalendid väikesed ja töö raske, kuna maal olevat teenimine kergem — ei olevat seda tühja ja tulutat mässamist postiga ja publikuga. Kuid siinkohal vist ainult paras juhus öelda: siit moraal, eriti tuleviku nimel — säästkem osa postitööd maale, otstarbekuse, liikimise kiiruse ja maameeste praktika nimel!

Lisapõhjendus: kui pealinnas paigutatakse ühes kontoris teenijaid ühelt töökohalt teisele iga poolaasta järele, et nad omandaksid oskust kõigil ajadel ega jääks ühekülgeks üksikul alal, siis sama argumendi najal vääraks iga maa-asutis vähemalt üht kirjatalu ja üht agentuuri kui õppevahendit.

*

Kõneldakse, et iga artikkel algavat sissejuhatusega ja lõppevat kokkuvõttega, mille keskel olevat sisu — justkui raamatu kaante vahel. Mul siin ülalolevaga on läinud näilikult küll vähekeste viltu. Sest võidakse arvata, et tahtsin kirjutada millestki muust, kuid ainult pealkirja

kiuste kippusin siin-seal päristeemast kõrvale. Oiendan, et see oletus ei pea paika ja et kirjatüki vaieldava väärtusega kompositsioon on isendast juba argumendiks teemale: kirjutamine on ränk töö.

Võhik.

15 a. Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassat

Käesoleval aastal 9. veebruaril möödus viisteist aastat päevast, millal asutati Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa.

Nagu kõigil kehvadest oludest võrsunutel, tuli ka Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassal võidelda raskustega ja ainult tänu algatajate ja tegelaste raudsele tahtele ning energiale on raskused võidetud ning nüüd võib kassa optimistlikult vaadata tulevikku.

Kassa asutamise mõtte algatajaks oli kutseühingu Tallinna osakonna tolleaegne sekretär. Tema mõte leidis poolehoidu ka teiste juhatust liikmete juures. Kuid takistuseks oli raha puudus. Küsimuse ümber, kuidas hankida kassa asutamiseks summasid, käis mitmesuguseid arutusi. Viimaks tuldi ideele korraldada huvirongiga väljasõidu, millest puhas tulu pidi moodustama kassale aluskapitali. Tolleaegne Teedeminister tuli kutseühingu palvele lahkesti vastu ja väljasõidu korraldamiseks takistusi ei olnud. Kutseühingu juhatus rakendas kogu oma jõu selleks, et kavatsus head vilja kannaks. Kuid ilmataat tõmbas heast kavatsusest pooleldi kriipsu läbi — väljasõidupäeva hommikul oli taevas kahtlaselt pilvine ja paljud sõitsoovijad läksid jaamast tagasi, kuid huvisõit toimus siiski ja õnnestus keskmiselt. Oodatud ja loodetud sajatuhandelise tulu asemel saadi tulu vaid 42.815 marka (nüüdses rahaarvestuses 428,15 kr.)

Saadud summa oli napp kassa asutamiseks ja raha kasutamise ümber keerles kutseühingu juhatuse mitmesuguseid kavatsusi. Enamik juhatuse liikmeid suhtus kassa asutamisesse pessimistlikult, väites et sellise väikese rahaõga on võimatu sooritada rahalisi tehinguid. Siiski otsustati tegelda võimaluste piirides ja anti mõni tuhat marka laenuks mõningale hädalisele. Kuid kuuldused kutseühingult laenusaamisest levisid liikmete hulgas ja huvi asja vastu tõusis.

Arvestades seda kutsus kutseühingu Tln. osak. juhatus 15. oktoobril 1923. a. kokku peakoosoleku, mille päevakorras oli muu seas ka Hoiu- ja Laenukassa asutamise küsimus. Koosolek oli aga loid kokkutulnud liikmete vähesel arvul tõttu. Kutseühingu tolleaegse juhatuse vastasleer, kes algatust püüdis maatasa teha, oli aga ilmunud täies koosseisus. Väideti, et telefonivõrgus olevat asutatud laenukassa, mis aga juba sündides olnuvat surnud ja ega kutseühingu kasatki teissugune saatust ei ootavat. Selliste väidete puhul kukutati ettepanek muidugi läbi.

Võiks järeldada, et sellega kassa asutamise küsimus oli lõplikult eitavalt otsustatud, kuid asi ei olnud nii. Osa kutseühingu juhatuse liikmeid oli veendunud kassa asutamise tarviduses ja jätkasid visalt tööd. Neile seltsis veel väljastpoolt juhatust isikuid, kes innuga organisearmistööle kaasa löid. Omavahelisi nõupidamisi

ja selgitustöid tehti kõikjal — peatelegraafis, peapostkontoris ja telefonivõrgus. Töö oli raske, sest et leidis palju teisitimõtlejaid. Väideti, et rahaasutise asutamiseks on vaja kõigepealt sooliidne patakas raha. Soetatagu ennem nõutav kapital ja tuldaгу alles siis asutamise plaanidega.

Selgitustöö kandis vilja. 19. päeva pärast küsimuse peakoosolekul läbikukutamist ilmus hoiu- ja laenukassa asutamise asi jällegi päevakorrale — seekord aga juba 84 allkirjaga varustud palve näol kutseühingu juhatusele. Palves sooviti mainitud küsimuse uuesti arutusele võtmist.

14. novembril samal aastal peetigi kutseühingu Tallinna osakonna peakoosolek, kus jaatavalt otsustati hoiu- ja laenukassa asutamise küsimus ja kutseühingu juhatusele tehti ülesandeks koostada kassa põhikirja. 24. jaanuaril 1924. aastal esitas kutseühingu juhatus peakoosolekule kinnitamiseks kassa põhikirja. Viimasest selgus, et kassa peaülesandeks tuleb mitte niivõrd liikmetele laenutamine kui raha kogumine neile. Selleks otstarbeks oli võetud põhikirja punkt, mis käsitleb sundhoiuseid, mida kogutakse liikmete palgast kinnipidamise teel, vähemalt 1 kr. kuus. Kassa pidi jääma kutseühingu juurde, sest et asja uudsuse ja kapitalide puudumise tõttu ei riskitud seda asutada eraldi ja iseseisvana, vaid ainult kutseühingu kui kindlal jalal seisva juriidilise isiku kaitse all. Põhikirja võeti peakoosoleku poolt vastu ja tema elluviimine tehti ülesandeks seitsmele valitud isikule.

Samal aastal 9. veebruaril kinnitas Rahukogu temale esitatud hoiu- ja laenukassa põhikirja. mis kandis pikka ja keerulist nimetust „Posti-telegraafi-telefoniteenijate Kutseühingu Hoiu- ja Laenukassa“. Põhikirja oli esimene sellatoline Eestis. Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa võib enesele auks lugeda olla esiisaks paljudele järglastele, mis on asutatud postlaste eeskujul mitmete ametiasutiste juures.

Sellega olid lõppenud kassa sünniraskused ja noor väikemeeste rahaasutis võis hakata astuma oma esimesi samme. Kuid suurem hulk raskusi seisis veel ees. Tegevuse alustamiseks puudus kapital. Isegi tollest Paralepa väljasõidu ülejäägist, mida kassa täie õigusega oma algkapitaliks pidas, tuli loobuda sel lihtsal põhjusel, et kutseühingu Tln. osak. peakoosolek tunnistas selle summa kutseühingu puutumatuks kapitaliks.

Kui kätte saadi seaduslikult registreeritud põhikirja, kogunes peakoosolekule, mis toimus 15. veebruaril 1924. aastal, rekordiline koosolek arv. Mõtetevahetus kassa tulevase tegevuse üle oli elav, asutajate tegevus kiideti heaks ja nüüd valiti ka kassale kolmeliikmeline ajutine juhatus.

Uuele ajutisele juhatusale tehti ülesandeks kas-
salle liikmete vastuvõtmine, kuid peaaülesandeks
ja mureks jäi viimasele ikka vaid raha hanki-
mine asjaajamise ja tegevuse kuludeks. Vii-
mane ülesanne oli ajutisele juhatusale kõvaks
pähkliks, kuid lõpuks nõustus kutseühingu Tln.
osak. juhatus andma laenu näol kassale 40
kr., missugune summa figureeribki kassa esime-
ses aastaaruande algbilansis aluskapitalina. See
oli naeruväärselt väikene raha — vähe elami-
seks ja palju suremiseks — ja seegi raha tuli
järgmisel aastal tagasi maksta. Ohuloss 428,15
kroonist aga varises lõplikult kokku ja seda
raha pole kassa ialgi omaks nimetada saanud.

Hädaldamiseks noorel kassal siiski veel põh-
just ei olnud, sest liikmete hankimine käis
täies hoos: 13. märtsiks samal aastal oli kas-
sal juba 70 liiget, kelle sisseastumismaksud ja
sundhoiused ületasid 200 kr. See raha võimaldas
ajutisele juhatusale täita tema peale pandud
ülesandeid ja rajanud tegevuse põhijooned: kor-
raldanud seaduses ettenähtud asjaajamise ja raa-
matupidamise, registreerinud liikmeid jne, oli
ta jõudnud nii kaugele, et võis lahkuda oma
tegevusväljalt, et anda ruumi uuele pärisjuha-
tusele. Selleks kutsuti kokku 13. märtsil 1924. a.
Posti-telegraafi-telefoniteenijate Kutseühingu
Tln. Osak. Hoiu- ja Laenukassa esimene pea-
koosolek. Juhatusse valiti isikud, kes kogu Hoiu-
ja Laenukassa tegevuse ajal on seal püsinud ja
ära teeninud liikmeskonna rahulolemist ja usal-
dust. Samal peakoosolekul kinnitati Hoiu- ja
Laenukassa esimene kulude ja tulude eelarve,
mis oli tasakaalus 300 kr. Esile kerkis jällegi
rahaankimise küsimus ja peakoosolek tegi
uuele juhatusale ülesandeks pöörata laenusaa-
mise palvega Postiametkonna Erikapitali Komite-
tee poole. Sealt saadi laenu juhatusel isiklikul
vastutusel 500 kr. See summa kasvas kuue
järgmise aasta kestel enam kui kuuekordseks.
1930. a. oli see summa juba 3150 kr. suurune
ning kuue aasta pärast, s. o. 1936. aastal oli
laen kassa poolt tagasi makstud ja kassa te-
gutses omal käel ilma toetusteta.

Postitalitusest toetussumma saamisega ja sund-
hoiuste laekumisega võis kassa asuda ka oma
teise ülesande — liikmete laenutamise juurde.
Esimene laen 40 kr. anti 22. märtsil 1924. a.
ülele peapostkontori naisametnikule, kellele
seega kuulub esimese laenusaja tiitel.

Oma esimesel tegevuskuul andis kassa lae-
nusid üldse 210 kr. suuruses, esimese aasta
jooksul — 3338.33 kr. Aasta lõpul tulud üle-
tasid eelarve 88 krooni võrra, millest maksti
sundhoiuste protsentideks (sel ajal põhikapitali
dividendiks) ca 4%. Esimese tegevusaasta kes-
tel ilmnis ka juba, et põhikirja sisse võetud
mõned punktid pidurdasid kassa normaalset
tööd. Need tuli kassa huvides kõrvaldada. Suu-
remaks kassa tegevuse pidurdajaks osutus töö-
tamine kutseühingu allharuna või sektsioonina.
Põhikiri nägi ette, et Hoiu- ja Laenukassa liik-
meteks võivad olla ainult kutseühingu liikmed,
ja kui siis mõni kassa liige, kes korralikult
oma kohustusi kassa vastu oli täitnud, mõnin-
gatel põhjustel kutseühingust välja langes, pidi
ta ka kassa liikmete koosseisust automaatselt
kustutud saama, mis aga praktiliselt kassa te-
gevuses oli võimatu läbi viia. Kuna kassa tege-
vus nõuab enam-vähem püsivat liikmeskonda ja
et kaks erinevatel tegevusaladel organisatsiooni
ei või ühiselt seotud normaalselt töötada, otsus-
tati kassa põhikirjas muuta punkt, mis käsitab

*Johannes Asper,
Väike-Maarja uus ülem*

liikmete hankimist sel kujul, et Hoiu- ja Laenu-
kassa liikmeteks võivad olla kõik postiteenijad.
Põhikirja muutmisega lühendati kassa endine
pikk nimi Posti-telegraafi-telefoniteenijate Hoiu-
ja Laenukassaks, mis omakorda 1931. aastal
põhikirja muutmisel teiskordselt lühendati ja
kannab nüüd nime Postiteenijate Hoiu- ja Laenu-
kassa. Põhikirja muutmisega laienes kassa tege-
vuse piirkond tunduvalt.

Sundhoiuseid, mis moodustasid algaastail põhi-
kapitali, kogunes esimese tegevusaasta lõpuks
1462 kr., kuna tagavarakapital, mis saadi sead-
duses ettenähtud ülejäägi osast ja sisseastumis-
maksudest, tõusis järgmiseks 1925. aastaks
121,96 kroonini.

Vabahoiummad või jooksvad arved leidsid
kahjuks hoopis leiget kasutamist. Kassa esi-
mese tegevusaasta lõpul näitas jooksvate ar-
vete saldo ainult 3 krooni. Eesti Ühistegelises
Liidus, kuhu kassa viimase liikmena oli kohus-
tatud esildama oma aruandeid, sai ta kuul-
saks oma vabahoiummade vähesuse rekordiga.
Ka praegugi veel ei või kassa rõõmustada oma
vabahoiummade suuruse üle, mis võrreldes
liikmete arvuga ja muude tehingutega seisavad
madalal tasemel, nähtavasti hoitakse neid, kõr-
vale jättes oma kassa, muudes rahaasutistes.

1928. aastal nõuti krediitasutiste seaduse põh-
jal, et igal ühistegelikul rahaasutisel peab ole-
ma osakapital, siis oli H.- ja L.-kassa sunnitud
tegema oma põhikirjas vastava muudatuse ja
iga kassaliige pidi hakkama osanikuks vähe-
malt 10 krooniga, mida pidi tasuma hiljemalt
kümne kuu jooksul, s. t. esimesed igakuulised
sunduslikud sissemaksud kuni 10 kroonini loeti
osamaksuks ja alles järgnevad läksid sund-
hoiuste arvele. Kui liige soovis aga enne, kui
osamaksu alammäär tasutud, laenu saada, siis
ta pidi puuduva osa kohe tasuma.

Aasta	Liikmete arv	Tagavara-kapital	Osa-kapital	Sund-hoiused	Jooksvad arved	Laenud	Kulude-tulude arve	Bilanss
1924	176	50.59	—	1462.—	3.—	3338.33	388.62	3380.01
1925	283	109.60	—	4114.54	27.06	5726.90	1085.31	8951.53
1926	352	222.26	—	7539.36	246.66	11.853.28	1818.37	14.761.12
1927	403	399.98	—	12.412.73	1070.83	20.161.90	2593.53	26.734.43
1928	406	632.75	4261.—	13.852.17	4692.48	25.429.39	2749.71	29.703.84
1929	442	803.25	4772.—	18.465.35	9304.89	35.330.83	3724.92	40.110.34
1930	456	1140.54	4918.08	24.483.18	12602.24	37.112.56	4686.71	47.303.85
1931	415	1305.—	4794.—	26.898.12	5583.12	38.315.75	4048.49	42.611.43
1932	366	1495.34	4409.—	27.561.99	4308.31	42.455.86	3425.08	48.540.78
1933	377	1618.53	4882.—	27.845.94	3189.01	42.387.40	3693.15	47.188.20
1934	373	1822.50	5751.—	31.908.04	3016.41	46.222.50	3406.19	50.978.76
1935	392	1993.20	5845.—	36.945.17	4905.17	52.717.07	3641.07	59.071.13
1936	403	2122.—	6144.—	42.340.41	4060.69	55.764.—	4235.38	58.418.30
1937	410	2294.—	6610.—	46.709.82	5475.10	63.472.—	4482.43	66.393.20
1938	436	2431.—	7080.—	52.364.15	7982.70	70.306.50	5062.03	73.768.91

Peale eeltoodu toimus veel üks suur põhikirja muudatus — nimelt 1933. aastal üleminek uuele hoiu-laenukassade normaalpõhikirjale, millega oli lubatud hoiu-laenukassadel tegutseda kui piiratud tegevusega ühispankadel. Uus põhikirja nägi ette nn. kahekojalise valitsemise viisi. Seetõttu tuli luua juhatusele lisaks veel teine kassat juhtiv instants, nimelt nõukogu: endise kuueliikmelise juhatuse asemel hakkasid kassat valitsema kuueliikmeline nõukogu ja kolmeliikmeline juhatus. Nõukogu ülesandeks jäi üldine järelevalve Hoiu- ja Laenukassa äritegevuse üle ja selle revideerimine, kuna juhatuse võimupiirkonda — asjaajamine, arvepidamine, äritegevuse üldjuhtimine, kapitalide valitsemine jne. ning üldine hoolitsemine Hoiu- ja Laenukassa tegevuse arenemise üle. Pärisperemeheks jäi aga ikkagi kassa liikmeskond ise, kes peakoosolekul kassa tegevuse kohta võib seadusepäraste otsuseid vastu võtta ja maksma panna. Seesugune kord kehtib 1933. aastast kuni tänaseni.

Et Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassal normaalpõhikirja alusel töötades oli vajalik tema koosseisu liikmeskonna huvides piirata, siis sooritati see kodukorda võetud punktidega, mis peakoosolekul kinnitati. Olulisemaid neist on: 1) Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa liikmeiks võivad olla ainult posti-telegraafi-telefoni ametkonnas teenivad isikud, mitte alla 20 aasta vanuses. 2) Kõik liikmed on kohustatud peale osamaksu tasumist maksma iga kuu sundhoiuseid, kuni koguneb 100 krooni. Sundhoiused makstakse tagasi ainult neli kuud pärast liikme kassast lahkumist. 3) Iga liige temale määratud krediidi 200 kr. ehk selle osa pealt peab tasuma osamaksu 10 kr. Krediidi suurendamise puhul peab saama täiendatud vastavalt ka osamaks, mis võib toimuda ka ülekandmise teel sundhoiuste arvelt. 4) Kassast välja astunud liige võib uuesti liikmeks vastu võetud saada ainult kahe aasta möödumisel peale lahkumist.

Tagasi vaadates kassa viietestaastasele tegevusele, näeme et tal on olnud tõuse ja mõõnu, milles peegelduvad peaaegjalikult muudatused postiametkonnas, mis mõjustasid teenijaskonna heaolu, näiteks märgatavalt vähenes liikmete arv peale Tallinna Telefonivõrgu automatiseerimist. Vaatamata sellele, et kassa tegevuspiirkond ulatub üle terve Eesti, lahkus Tallinnast ümberpaigutuste puhul kassa koosseisust palju liikmeid, kes aga pärastpoole jälle uuesti liikmeiks vähehaaval tagasi tulid. Laenude suurenemise tendentsi ühelt poolt ja jooksvate

arvete kasvamist teiselt poolt mõjutavad palgaolud. Eriti viimastel aastadel on märgata laenusummade kasvamist, mille aluseks on kahtlemata tõusev elukallidus. Üldiselt silmitsedes kassa aruandeid näeme, et kõik arved summades on pidevalt kasvanud, millest võib järeldada, et kassa sammub igati tõusuteed. Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa oma arvete läbikäigu suurusel võib võistelda mõnegi ühispankaga.

Ülaltoodud andmeid (vt. tabel) lähemalt uurides paistab silma, et viimastes puudub täiesti tähtajaliste hoiuste arve, vaatamata sellele, et ka viimane tehing kuulub hoiu- ja laenukassade operatsioonide hulka ja tähtajaliste hoiuste pealt makstakse märksa kõrgemaid protsente. Viimane arve puudub Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassal sel lihtsal põhjusel, et tänini ei ole ükski kassa liige paigutanud oma hoiusummasid kindla tähtajani. Põhjused on teadmatud, kuid usaldamatus ei tohiks vist kõne alla tulla, sest oma hoiukassa on kõige kindlam rahapaigutuse asutis — tema tegevusest ja maksuvõimetest on liikmeskond alati teadlik. Tulevikus sooviks meie juubilaril jääb, et kasvaksid ka liikmeskonna vabad hoiusummad, et nad omandaksid esikoha ja alles teiseks tuleksid laenud, kuna nüüd on see ümberpöördukt.

Lõpetades ülevaadet peab kokkuvõttes tunnistama, et kassa ellukutsumine ja tema esimesed elupäevad olid küllaltki rasked. Nõudis pingutavat tööd ja võitlust meie eneste keskel, et kassale korralikku alust panna. Kuid optimistlik suhtumine, kindel tahe ja vankumata usk ettevõttesse on enesega kaasa toonud võidu ja kordamineku. Kassast on saanud meile kõigile tarvilik ja usaldusväärne ettevõtte.

J. T.

Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa (Tallinnas) teadaanne oma liikmeile

Kassa juhatust korraldab kassa 15. juubeli puhul liikmete omavahelise koosviibimise k. a. aprillikuu keskel. Liikmeid, kes soovivad koosviibimisest osa võtta, palutakse üles anda kassa juhatusele 1. aprilliks s. a.

Osavõtumaks on umbes kaks krooni. Täpse osavõtumaksu summa ja koosviibimise päeva teatab juhatust ülesandjatele hiljem.

Postmargid Jugoslaavia postiteenijatekodu heaks

Jugoslaavia p.t.-t.-teenijate organisatsiooni Beogradi osakonnal on juba kauemat aega kavatsus ehitada pealinna suurt p.t.-t.-teenijate kodu, kuid raha puudusel pole selleni veel jõutud. 1935. a. kongressil tehti kindel otsus selle kava teostamiseks. Beogradi osakond koos keskujuhatusga moodustasid koduehitamise komitee ja asutasid koduehitamise fondi. Summasid fondi ko-

gutakse aktsiatest, kuid ka kin-
gitustest ja muudest sissetulek-
test. Asja toetab ka postimi-
nister ja komitee palvel lubati
välja anda 100% lisamaksuga
postmargid, millede lisamaks lä-
heb postiteenijate kodu heaks.
Neist markidest loodetakse saa-
da 1.000.000 dinaari. Kuna Ju-
goslaavia post pühitseb märtsi
keskpaigu ka oma 100 aasta juu-
belit, siis need margid kujuta-

väiksemate koosolekute jaoks,
male- ja muude meelelahutusklu-
bide ruumid, raamatukogu, luge-
mistuba, söökla, provintsist sõit-
nud postiteenijate äärmaja, päeva-
kodu naisteenijate laste jaoks
jne.

Markide tiraaž on 4-din.
100.000 ja teisi 150.000 ek-
sempolari.

„Jugoslovenska P. T. T.“

vad postiveo vahendite arengut
ja ilmusid müügile 15. märtsil
ning on käibel 4 kuud.

Peale tähendatud sissetulekute
loodetakse endise suure krundiga
vana maja müügist saada 1,5 mil-
jonit dinaari ja Beogradi linna-
valitsus annab uue maja jaoks
krundi keset linna tasuta.

Ehitatavas majas leiavad ruumi
kutseühingu kantselei, suur koos-
olekute saal, vähemad ruumid

Kutseüh. Võru osakonna aasta- peakoosolek

peeti k. a. 3. märtsil.

Koosoleku avasõnas osakonna esimees A. Tammisaar, andis ülevaate eelmise aasta tegevusest, märkis muuseas, et kahjuks ei ole kõik postiteenijad organiseerunud kutseühingusse. Tuleks leida teid kõikide postiteenijate koon-
damiseks ühisesse perre — kutseühingusse. Üheks niisuguseks võiks olla erikapitalist toe-
tuste andmine ainult kutseühingu liikmeile. Võib-
olla ehk sellised abinõud aitavad kõikide posti-
teenijate organiseerumiseks kutseühingusse.

Osakonna 1938. a. tulude-kulude aruanne, mis
tasakaalus Kr. 109.21 ja 1939. a. eelarve tasa-
kaalus Kr. 80.— võeti ühel häälel vastu.

Kongressi päevakorra p. 6 juures peatuti pike-
malt. Lõpuks otsustati põhimõtteliselt pooldada
Elva suvila ehitamist ja selleks laenu tegemist.

Majanduslike ja teenistuslike küsimuste all
otsustati nõuda: a) korteriraha ühisel alusel
teiste riigiteenijatega; b) vormiriiete juurdemaksu
kaotamist; c) paremast materjalist vihmakuube,
kuna praegused pole vihmakindlad; d) klassi-
loteriipiletite müügitasu jaotamist kõigi teeni-
jate vahel proportsionaalselt palgale; e) asutiste
koosseisude täiendamist eelmise eelarve aasta
normidekohase isikkonnani; f) postiametkonna
teenijate palkade ühtlustamist teiste riigiteeni-

jate palkadega; g) 4. järgu ülemääraliste amet-
nikkude kinnitamist 6 kuu möödumisel määra-
listeks; i) postiasutistes (riigimajades) teenivad
kojamehed arvata riigiteenijateks.

Organisatsiooniliste küsimuste all otsustati:
a) pooldada praegust elujõulist vaba kutse-
organisatsiooni; b) kutseühingu liikmete arvu
suurendamise ühe abinõuna pooldada Postitali-
tuse erikapitalist toetuste andmist laste kooli-
tamiseks jne. ainult kutseühingu liikmeile.

Uude juhatusse valiti A. Meltsov, F. Prants
ja J. Ummik; revisjonikomisjoni — H. Arak,
J. Soosaar ja A. Saaremõts. Kongressisaadikuks
valiti A. Meltsov.

Läbirääkimiste all peakoosolek soovitas posti-
pere ühistunde ergutamiseks ja sõbralikkude
suhete loomiseks pühitseda piduliku koosviibi-
misega eeloleval kevadel — maikuu — Võru
osakonna 20. aastapäeva. Aastapäeva pühitsemise
üldkorraldus usaldati uuele juhatusel.

Koosolek oli asjalik ja üksmeelne.

Uus osakonna juhatus pidas 7. märtsil oma
esimese töökoosoleku, kus valiti osakonna esi-
meheks A. Meltsov, sekretäriks F. Prants ja
laekuri- raamatukoguhoidjaks J. Ummik.

Levitage „Postisarve“!

Läti postitalituse uus direktor O. Matisons. Läti senine p.-t.-t.-talituse dir. ins. J. Švanks, kes määrati sellele kohale alles möödunud aasta novembris, on hiljuti siirdunud rahaministeeriumi kaubanduse ja tööstuse osakonna direktoriks. Tema asemele määrati nüüd uueks p.-t.-t.-talituse direktoriks O. Matisons, kes seni teenis p.-t.-t.-talituse eksploatatsiooni osakonna juhina. O. Matisons algas oma postiteenistust 1912. aastal Soomes tehnikuna. Läti tuli ta 1920. aastal, astudes p.-t.-t.-talituse teenistusse. Seal teenis ta mitmesugustel aladel, õppides samal ajal ka ülikoolis, mille ta lõpetas 1932. aastal õigusteaduse kandidaadina.

Siin võiks märkida ka seda, et O. Matisons on ka ametliku p.-t. ajakirja „Pašta un Telegrafa Vestnesis“ toimetajaks selle asutamisest 1935. a. peale.

Andmeid telefonialalt Lätis

Käesoleva aasta 1. jaanuaril oli Lätis 75.005 telefoniabonent, neist pealinnas 27.546 ja provintsis 47.459. Nende teenistuses on 35.000 km telefoniliine, kus ligi 661.000 posti otsa on asetatud õhujuhtmeid umbes 250.000 km. Sellele juurde arvates maa-, vee- ja õhukaableis asuvad juhtmed, ulatub juhtmete kogupikkus 500.000 kilomeetrini.

Igapäev toimub telefonivõrgus kogu maal keskmiselt 275.000 koht- ja 38.500 kaugekõnet. Kõige suurem kõnede koormus on kl. 19–21, kus üks isik annab kuni 40 kaugekõne ühendust tunnis. Kõnede suurt koormust neil tundidel põhjustab alandatud kõnemaks.

Telefonivõrgu eelarves on tähtis koht postidel. Ilma konserveerimisvahendite tarvitamiseta tuleks iga aasta uutega asendada 60–70.000 posti. See maksab palju ja takistab ka võrgu korralikku töötamist. Sellepärast 1936/7. eelarveaastast peale on hakatud poste konserveerima immutuse abil. Esimesel aastal immutati 3000 posti, järgmisel aastal juba 20.000 ja käesolevad eelarveaastal on ette nähtud 45.000 posti immutamine. Immutus toimub Boucherie ja Rüpingi meetodeil. Immutatud postide iga on 2–3 kordne.

Iga 100 elaniku kohta on Lätis 4 telefoniaparaati. See arv on kõrgem kui mitmes teises Euroopa riigis, näit. Itaalias, Prantsusmaal, Ungaris, Poolas, Eestis ja Leedus.

Tehnilisala teenijate koosolek

Postiametkonna Tehnilisala Teenijate Ühingu Tallinna Osakond pidas oma peakoosoleku 27. veebr. s. a. Tallinna Telefonivõrgu ruumes.

Pikemate vaielusteta kinnitati 1938. a. tegevuse- ja kassaaruanne ning 1939. a. eelarve.

Rohkem elevust tekitas osakonna uue juhatuse ja asemike valimine ühingu asemikkude kogu üldkoosolekule, mis peetakse 26. ja 27. märtsil Riigiteenijate Keskliidu ruumes V. Posti t.

Osakonna juhatusesse valiti: A. Kolde, O. Birkan, A. Nõmmik, G. Muga ja R. Kabrits Tall. Telef.-võrgust, A. Englas Harjumaa T.-võrgust ja H. Pull Peatelegraafist.

Rev.-komisjoni valiti: L. Metusala Peatelegraafist, J. Nahkur ja R. Raidma Tall. Telef.-võrgust.

Asemikkudeks üldkogusse valiti: A. Merilaid, Ed. Elme, A. Englas Harjumaa T.-T.-võrgust, Ed. Millistfer Postitalitusest, A. Kolde ja O. Birkan Tall. Telef.-võrgust.

Läbirääkimistel arutati mitmesuguseid organisatsioonilisi kui ka teenistuslikke küsimusi. Samuti arutati elukalliduse ja tasude küsimusi ning anti juhiseid asemikkudele üldkogu koosolekul arutamiseks.

Peakooosolek oli asjalik ja üksmeelne.

Meie juubilarid

35 A. POSTITEENISTUSES

Kaarel Altosaar

S. a. 1. märtsil pühitses 35-a. teenistusjuubelit Võru postkontori ülem Kaarel Altosaar.

Lugupeetud juubilar on sündinud 29. aprillil 1882. a. Valga maak. Sangaste vallas, Mattu talu perepojana. Hariduse saanud Eesti Aleksandri linnakoolis, mille täieliku kursuse lõpetanud 1902. a. Postiteenistust õppis Pärnu postk., kust 1. märtsil 1904. a. määrati samasse kontoris 6. j. ametnikuks. Alates 16. juunist 1914 teeninud Riia peapostkontoris, kust 1916. a. algusest paigutatakse ümber Võru postkontoris ja 1. juunist 1919. a. määrati Võru postkontori ülema abiks, millisel kohal teenis kuni 1. aprillini 1933. a. Võru postkontori ülema kohale määrati lugupeetud juubilar 1. aprillist 1933. a.

Juubilarile on Riigihoidja poolt hoolsa ja kiiduväärt teenistuse eest annetatud Valgetähe V kl. teenetemärk.

Jätkugu juubilaril veel kaua aastaid tahet ja jõudu töötamiseks vastutusrikkal kohal ametkonna ja rahva kasuks.

Johan Kõiv

14. veebruaril täitis Pärnu postkontori jaoskonnajuhatajal Johan Kõivil 35 aastat postiteenistuses. Juubilar on sündinud 29. 8. 1882 Tartu maakonnas Kastre-Võnnu vallas Kurrista Saaremõisas. Lõpetanud Tartu linnakooli täiskursuse. Postiteenistust alustanud 6. j. p.-t.-ametnikuna N.-Jõesuus p.-t.-kontoris 14. 2. 1904. Sealt enda palvel üle läinud Tartu postkontorisse, kus teenis Saksa okupatsioonini. Eesti Vabariigi postiteenistusse nimetati 4. j. ametnikuna Tartu postkontorisse 22. 1. 1919. Juba 1. 7. 29. nimetatakse ta samas kontoris jaoskonnajuhatajaks, millisel kohal teenis kuni 1. 5. 34, millal asus sama teenistüsjärguga Pärnu postkontori teenistusse, kus teenib tänapäevani.

Juubilar on inimene, kes vabandab juba järgmisel minutil, kui juhtub, et oli veidi „äkiline“. Muide, „äkiline“ on ta vahest ainult enda arvates. Kaasteenijad pole seda märganud ega tunnud ja soovivad, et juubilaril jätkuks senist pikkameelt, leplikkust ja sõbralikkust veel paljudeks, paljudeks aastateks.

Traditsiooni kohaselt sai juubilar pisikese mälestuseseme.

25 A. POSTITEENISTUSES

Eduard Ainsoo

25 a. postiteenistust täitub Paide Postkontori vanemal postiljonil Eduard-Christian Ainsoo'l 4. aprillil 1939. a.

Juubilar on sündinud Järvamaal, Väinjärve vallas, Ternovi talus. Postiljoniks Paide Postkontorisse nimetatud 4. aprillil 1914. a. Paides teenib tänaseni vahetpidamata (arvatud välja okupatsiooniaeg), võttes pidevalt osa ka kutsethingu tegevusest.

E. Ainsoo on teenistuses tuntud väga korraliku ja rahvale vastutuleliku teenijana.

Soovime, et juubilaril jätkuks veel kauaks elurõõmu, püsivust ja töötahet.

K. Altosaar, Võru Ptk. ülem

J. Kõiv, Pärnu Ptk. jaosk.-juh.

E. Ainsoo, Paide Ptk. v. postiljon

Lühiteated

Korraldustööd POSTIBALLI vastu jätkuvad täie hooga. Piletite müük avati 10. märtsil. Juba esimesel päeval müüdi läbi kaugelt üle kahesaja pileti. Balli ettekannete osa on rikkalik. Humoreskidega esineb tuntud näitleja Hugo Laur. Laule kannavad ette ooperi jõud K. Ots ja väljapaistvad lauljatarid meie eneste perest — E. Everst, H. Urblepp, G. Leiste ja E. Krabby. Konferansjeeks on H. Laur. Tõmbenumbriks aga kujuneb kindlasti rikkalik loterii.

*

Postiteenijate laulukoor esineb s. a. 23. märtsil ringhäälingus. Koori solistina esineb Tallinna Telefonivõrgu ametnik pr. Hilda Urblepp.

*

Kutseühingu Tallinna osakonna tennisring pidas oma aastapeakoosoleku s. a. 21. veebruaril. Uude juhatusse valiti I. Maa, A. Relve, E. Vahter, G. Kippar ja R. Kroon.

*

Tallinna Telefonivõrgus on märgata elavat huvi kirjanduse vastu. Korraldatud ühistellimine „Loomingu“ ja „Varamu“ peale tõi kokku 20 tellimist. Vabariigi aastapäeva ja Presidendi 65-a. sünnipäeva puhul telliti 25 eks. teost „Eesti Vabariigi President Konstantin Päts“.

*

S. a. 22. veebruaril suri angiina tagajärjel veremürgitusse Tallinna Peapostkontori ametnik Meta Lintrop. Kaasteenijate lein on sügav, kuna kadunu oli armastusväärne ja sõbralik kolleeg.

Toimetuse teated

„Postisarve“ aprillikuu number ilmub enne lihavõttepühi. Kaastöö tähtajaks on 23. märts.

Kuna käesolev number ilmus kongressi ja muude asjaolude tõttu harilikust ajast varem, olime sunnitud hilinenud kaastööd jätma järgmiseks numbriks.

Eelmises numbris lk. 22 Suure-Jaani Ptk. ülema eesnimi on märgitud ekslikult Andres, peab olema Johan.

KIRJAVASTUS: H. A. Teie küsimusele püüame vastata järgmises numbris. „... tähtsus“ jääb kahjuks avaldamata, „Postisarv“ ennast sellesse asjadesse ei sega. Muu osa kasutasime.

Teenistusjuubeleid aprillikuus

35 a.

Kask, Aleksander, Tallinna Peapostkontori van. postiljon, 12. aprillil.

25 a.

Mitt, Karl, Rakke Ptk. ülem, 14. aprillil.
Ainsoo, Eduard, Paide Ptk. van. postiljon, 4. aprillil.
Truupõld, Johanna, Narva Ptk. 2-a j. am., 5. aprillil.
Paius, Lucie, Tallinna Telefonivõrgu 1-a. j. 14. aprillil.

AMETLIK OSA

NIMETATAKSE AMETNIKU KANDIDAADIKS

Künnapuu, Alma, end. ajut. tj. Jõgeva Ptk. — ametn. kand. Ahja Ptk., 29. jaan. 39.

PAIGUTATAKSE ÜMBER

Rajala, Eliisabet, 3. j. ametn. Pärnu Ptk. — 3. j. ametn. Märjamaa Ptk., 30. jaan. 39, omal palvel ja kulul.

Palmet, Albert, ülem, Aegviidu Ptk. — ülemaks Võhma Ptk., 10. veebr. 39, teen. huv. ja enda nõusolekul.

Värk, Viktor, ülem, Värskä Ptk. — ülemaks Aegviidu Ptk., 10. veebr. 39, teen. huv. ja enda nõusolekul.

MÄÄRATAKSE UUE AMETI PEALE

Loomet, Oivo, ülema abi, Raasiku Ptk. — ülema aj. kt. Värskä Ptk., 10. veebr. 39, teen. huv. ja enda nõusolekul.

VALLANDATAKSE AMETIST

Annus, Jaak, mehn. Puka Ptk. — 4. veebr. 39, omal palvel.

KUSTUTATAKSE POSTIAMETKONNA TEENIJATE NIMEKIRJADEST

Soo, Endel, van. post. Tall. Peapostk. — 8. veebr. 39, surma puhul.

*

Teedeministri 1931. a. 2. novembri määruse (RT 1931, 90, 672) § 5 alusel on postiametkonna teenijate olukorra parandamise erikapitali komitee liikmeteks Teedeministri poolt 1939. kalendriaasta peale kinnitatud Postitalitusest — arvebüroo juhataja Aleksander Vaino komitee esimeheks, arvebüroo juhataja abi Franz Vuks esimehe asetäitjaks ja sekretär Ado Pitka — liikmeks; Posti-, Telegr.-, Telefoniteenijate Kutseühingu Keskjuhatuses — liikmeiks Amanda Kannes, Johannes Must ja Nikolai Rumm.

*

Teedeminister kinnitas ametisse Posti-, Telegraafi- ja Telefonitalituse alal: 1) Sama Talituse tehniliste välistööde kontrollööri kohustetäitja Kaarel Oismaa tehniliste välistööde kontrollööriks ja 2) Nõmme II kl. (I aste) Postkontori ülema ajutise kohustetäitja Karl Lall'i Nõmme II kl. (I aste) Postkontori ülemaks, mõlemad arvates 1. märtsist 1939. a.

*

Märjamaa Ptk. 3. j. ametn. Eliisabet Rajala on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime Kasin, arvates 4. veebr. 1939.

Kaanepilt:

Kutseüh. Tallinna osakonna puhkekodu
Pirital (nn. uus maja).

Väljaandja: Posti-Telegr.-Telef. Teenijate Kutseühingu Keskjuhatus. Tegev- ja vastutav toimetaja Rudolf Kroon. Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene tän. 9; aadress: „Postisarv“ pk. 266, Tallinn. 16. märtsil 1939. a. Trükkikoda „Estotrükk“, Tallinn S. Karja 8.

*Kevadhooajaks
välis- ja kodumaa
kleidī-
manfli-
kostüümi-
ülikonna-
riideid*

*Dillaseid- ja vateeritud
voodivaipu, hommiku-
ja supelmanlli riideid,
päevasärgi riideid,
taskurätte jne. soovitab*

J. Rosing & Ko

S. Karja 11, Tallinn

Telefon 445-84

*Järelmaksu orderid saadaval
prl. C. Avloilt, Tallinna Peapostkontoris*

Sõnas

ja

pildis

Igale perekonnaliikmele toob iga päev parima valiku põnevaid uudiseid, asjalikke ja huvitavaid kirjutisi ning tarvilikke kuulutusi – 3600 suurt lehekülge aastas – kui tellite veel täna „Uus Eesti“ terveks aastaks.

Tellimise hind postiga saates: esimene veerand-aasta Kr. 5.—, edasi iga kuu Kr. 1.50, või 5 senti üksiknumber.

„Uus Eesti“ tellimisi võtavad vastu iga päev kõik postiasutised ja „Uus Eesti“ kontorid ja esindajad kõikjal üle riigi.

NAISTE

JA

MEESTE

VIHMAKUUBESID,
kummist ja impregn.

KALOSSE,
VIHMAVARJE,
VAHARIET,
DŽUUTVAIPU,
LINOLEUMI

ja

PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I 'ARI

TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud

Orderid saadaval Tallinna pea-
postkontorlts prl. K. Avioilt.

Nagu laev ilma tüürita

on postlane

„Postisarveta“

